

BENDROJO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. balandžio 28 d.*

Byloje T-452/05

Belgian Sewing Thread (BST) NV, įsteigta Derleike (Belgija), atstovaujama advokatų H. Gilliams ir J. Bocken,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą A. Bouquet ir K. Mojzesowicz,

atsakovę,

* Proceso kalba: olandų.

dėl prašymo panaikinti 2005 m. rugsėjo 14 d. Komisijos sprendimą C (2005) 3452, susijusį su (EB) 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/38.337 PO/Fil), iš dalies pakeistą 2005 m. spalio 13 d. Komisijos sprendimu C (2005) 3765, ir, nepatenkinus pirmojo prašymo, dėl prašymo sumažinti minėtu sprendimu ieškovei paskirtą baudą, taip pat priteisti iš Komisijos ieškovės patirtą žalą, susijusią su Europos Bendrijų deliktine atsakomybe,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Vilaras, teisėjai M. Prek (pranešėjas) ir V. M. Ciucă,
posėdžio sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. gruodžio 18 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

1. *Ginčo dalykas*

- 1 2005 m. rugsėjo 14 d. Komisijos sprendimu C (2005) 3452, susijusiu su (EB) 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/38.337 PO/Fil, toliau – ginčijamas sprendimas), iš dalies pakeistu 2005 m. spalio 13 d. Komisijos sprendimu C (2005) 3765, kurio santrauka paskelbta 2008 m. sausio 26 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 21, p. 10), Europos Bendrijų Komisija konstatavo, kad ieškovė *Belgian Sewing Thread (BST) NV* dalyvavo sudarant susitarimus ir vykdant suderintus veiksmus Beniliukso šalių bei Danijos, Suomijos, Švedijos ir Norvegijos (toliau – Šiaurės šalių) pramoninių siūlų, neskirtų automobilių sektoriui, rinkoje nuo 1991 m. birželio mėn. iki 2001 m. rugsėjo mėnesio.
- 2 Komisija ieškovei paskyrė 0,979 mln. EUR baudą už dalyvavimą Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų, neskirtų automobilių sektoriui, rinkos kartelyje.

2. Administracinė procedūra

- 3 2001 m. lapkričio 7 d. ir 8 d. Komisija, remdamasi 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio (EB) 81 ir (EB) 82 straipsnius (OL 13, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 14 straipsnio 3 dalimi, atliko patikrinimus kelių siūlų gamintojų patalpose. Šie patikrinimai atlikti remiantis 2000 m. rugpjūčio mėn. *The English Needle & Tackle Co. Ltd.* pateikta informacija.
- 4 2001 m. lapkričio 26 d. *Coats Viyella plc* (toliau – *Coats*) pateikė prašymą atleisti nuo baudos pagal Komisijos pranešimą dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – pranešimas dėl bendradarbiavimo), prie kurio pridėjo dokumentus, įrodančius, kad buvo sukurti tokie karteliai: Europos ekonominės erdvės (EEE) automobilių pramonei skirtų siūlų rinkos kartelis, Jungtinės Karalystės pramonei skirtų siūlų rinkos kartelis ir Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų, neskirtų automobilių sektoriui, rinkos kartelis (toliau – Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos kartelis).
- 5 Remdamasi per patikrinimą paimtais ir *Coats* pateiktais dokumentais 2003 m. kovo ir rugpjūčio mėn. Komisija išsiuntė susijusioms įmonėms prašymus pateikti informaciją pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį.
- 6 2004 m. kovo 15 d. Komisija priėmė kelioms įmonėms skirtą pranešimą apie kaltinimus, susijusius su jų dalyvavimu viename arba keliuose karteliuose, kurie išvardyti šio sprendimo 4 punkte ir tarp kurių yra Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos kartelis. Visos įmonės galėjo susipažinti su Komisijos tyrimų medžiaga, kurios kopija, įrašyta į CD, joms buvo išsiųsta 2004 m. balandžio 7 dieną.

- 7 Visos įmonės, kurioms buvo skirtas pranešimas apie kaltinimus, pateikė rašytines pastabas.
- 8 2004 m. liepos 19 ir 20 d. įvyko posėdis.
- 9 2004 m. rugsėjo 24 d. šalims suteikta galimybė susipažinti su nekonfidencialia atsakymų į pranešimą apie kaltinimus versija bei per posėdį pateiktomis šalių pastabomis ir paskirtas terminas, per kurį jos turėjo pateikti kitas pastabas.
- 10 2005 m. rugsėjo 14 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą.

3. *Ginčijamas sprendimas*

Nagrinėjamos rinkos apibrėžimas

- 11 Ginčijamame sprendime atskiriami automobilių pramonei skirti siūlai ir pramoniniai siūlai, neskirti automobilių sektoriui. Tame pačiame ginčijamame sprendime Komisija nurodė, kad prekių rinka, kurios atžvilgiu ji nagrinėjo ieškovei priskiriamą pažeidimą, yra pramoninių siūlų rinka.
- 12 Geografinė rinka, su kuria susijęs ieškovei priskiriamas pažeidimas, yra Beniliukso ir Šiaurės šalių rinka.

Nagrinėjamos rinkos dydis ir struktūra

- 13 Ginčijamame sprendime Komisija patikslino, kad Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos apyvarta buvo apie 50 mln. EUR 2000 m. ir apie 40 mln. EUR 2004 metais.
- 14 Komisija taip pat nurodė, kad dešimtojo dešimtmečio pabaigoje pagrindiniai pramoninių siūlų tiekėjai Beniliukso ir Šiaurės šalyse buvo ieškovė, *Gütermann AG* (toliau – *Gütermann*), *Zwicky & Co. AG* (toliau – *Zwicky*), *Amann und Söhne GmbH & Co. KG* (toliau – *Amann*), *Barbour Threads Ltd* (toliau – *Barbour*), kol ją įsigijo *Coats*, ir *Coats*.

Neteisėto elgesio aprašymas

- 15 Ginčijamame sprendime Komisija nurodo, kad ieškovei priskiriamas pažeidimas, susijęs su Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinka, padarytas 1990–2001 metais.
- 16 Anot Komisijos, susijusios įmonės susitikdavo bent vieną kartą per metus; šiuos susitikimus sudarydavo dvi dalys: viena, skirta Beniliukso šalių rinkai, o kita – Šiaurės šalių rinkai; pagrindinis jų tikslas – šiose abiejose rinkose išlaikyti dideles kainas.
- 17 Dalyviai keitėsi kainynais ir informacija apie nuolaidas, apie kainynuose nurodytų kainų padidinimą, apie nuolaidų sumažinimą ir apie atskiriems klientams taikomų specialių kainų padidinimą. Taip pat sudaryti susitarimai dėl būsimų kainynų, dėl didžiausių nuolaidų, dėl nuolaidų sumažinimo ir atskiriems klientams taikomų

specialių kainų padidinimo, taip pat susitarimai vengti kainų konkurencijos patrauktų tiekėjų naudai ir pasidalyti klientais (ginčijamo sprendimo 99–125 konstatuojamosios dalys).

Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis

- 18 Ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje Komisija pripažino, kad aštuonios įmonės, tarp kurių – ieškovė, pažeidė EB 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnio 1 dalį, dalyvaudamos sudarant susitarimus ir atliekant suderintus veiksmus Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje; ieškovė darant šį pažeidimą dalyvavo nuo 1991 m. birželio mėn. iki 2001 m. rugsėjo mėnesio.
- 19 Pagal ginčijamo sprendimo 2 straipsnio pirmą pastraipą už Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos kartelį išvardytoms įmonėms paskirtos tokios baudos:

— *Coats* – 15,05 mln. EUR,

— *Amann* – 13,09 mln. EUR,

— *ieškovei* – 0,979 mln. EUR,

— *Gütermann* – 4,021 mln. EUR,

— *Zwicky* – 0,174 mln. EUR.

- ²⁰ Ginčijamo sprendimo 3 straipsniu Komisija nurodė įmonėms, kurioms skirtas sprendimas, nedelsiant nutraukti nustatytus pažeidimus, jei jos to dar nepadarė. Ji taip pat jas įpareigojo nekartoti ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodytų veiksmų ir bet kokių veiksmų, kurie turi panašų tikslą arba poveikį.

4. *Procesas ir šalių reikalavimai*

- ²¹ Pareiškimu, kurį Teismo kanceliarija gavo 2005 m. gruodžio 27 d., ieškovė pareiškė šį ieškinį.
- ²² Kadangi iš dalies buvo pakeista Teismo kolegijų sudėtis, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į penktąją kolegiją, kuriai atitinkamai buvo perduota ši byla.
- ²³ Ieškovė Teismo prašo:

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kiek jis su ja susijęs,

- panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, kiek šiuo straipsniu Komisija paskyrė jai 0,979 mln. EUR baudą, arba, nepatenkinus šio reikalavimo, iš esmės sumažinti šios baudos sumą,

- priteisti iš Komisijos atlyginti patirtą žalą, kaip nurodyta ieškinyje

- paskirti ekspertą, kad nustatytų dar neapskaičiuotą žalos dalį,

- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

²⁴ Komisija Teismo prašo:

- atmesti ieškinį dėl panaikinimo,

- atmesti ieškinį dėl žalos atlyginimo kaip nepagrįstą,

- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

25 Šiuo ieškiniu pateiktas prašymas iš dalies panaikinti ginčijamą sprendimą arba, nepatenkinus šio prašymo, prašymas sumažinti paskirtą baudą bei prašymas atlyginti žalą.

1. Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kiek jis susijęs su ieškove

Pirminės pastabos

26 Pirmiausia reikia pastebėti, kad pirmuoju ieškinio pagrindu, kurį ieškovė pateikė grįždama prašymą panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, ji tvirtina, kad pažeidimo, kurio ji neneigia padariusi, sudedamosios dalys negali sudaryti „labai sunkaus“ pažeidimo, kuriuo ji kaltinama ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje. Šiuo atžvilgiu ji tvirtina, kad pažeidimą, kurį ji prisipažįsta padariusi, reikia atskirti nuo kitų įmonių padarytų pažeidimų. Ieškovė iš esmės tvirtina, kad jos padarytas pažeidimas nėra minėtame 1 straipsnyje nurodyto vieno tęstinio pažeidimo Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje dalis. Todėl galima manyti, kad ieškovė neigia padariusi pažeidimą, kuriuo ji yra kaltinama.

27 Vis dėlto dauguma prie šio ieškinio pagrindo pateiktų ieškovės argumentų yra susiję su Komisijos atliktu pažeidimo sunkumo įvertinimu ir atitinkamu baudos sumos apskaičiavimu, atsižvelgiant į konkretų ieškovės vaidmenį darant pažeidimą. Todėl šiais argumentais ginčijamas ne pats pažeidimo faktas, o bauda ir jos suma. Tad į šiuos argumentus reikia atsižvelgti, nagrinėjant ieškinio pagrindus, kuriais grindžiamas prašymas panaikinti arba sumažinti baudą.

Šalių argumentai

- 28 Nors ieškovė iš esmės neginčija 2004 m. kovo 15 d. pranešime apie kaltinimus nurodytų faktinių aplinkybių teisingumo, ji nesutinka, kad jai priskiriami veiksmai gali prilygti pažeidimui, kurį padarė minėtą pažeidimą sumaniusios ir organizavusios įmonės. Šiuo atžvilgiu ieškovė tvirtina, kad kartelį sumanė ir organizavo kitos įmonės, o ji šioje veikloje nedalyvavo.
- 29 Komisija prašo atmesti šį pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 30 Reikia išnagrinėti ieškovės argumentą, kad, iš esmės, veiksmų, kuriais ji kaltinama, negalima laikyti ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodytu vienu tęstiniu pažeidimu Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje ir kad juos reikia vertinti atskirai ir konkrečiai.
- 31 Pirmiausia iš nusistovėjusios praktikos aišku, kad, atsižvelgiant į konkurencijos taisyklių pažeidimų pobūdį bei jų lemiamų sankcijų pobūdį ir griežtumo lygį, atsakomybė už šių pažeidimų padarymą yra individualaus pobūdžio. EB 81 straipsnio 1 dalyje nurodyti susitarimai ir suderinti veiksmai būtinai atsiranda bendradarbiaujant kelioms įmonėms, kurios visos yra pažeidimo bendravykdytojos, tačiau jų dalyvavimas gali būti įvairių formų, atsižvelgiant, be kita ko, į atitinkamos rinkos ypatybes ir kiekvienos įmonės padėtį toje rinkoje, siekiamus tikslus bei pasirinktas ar numatytas įgyvendinimo priemones. Tačiau vien to, kad kiekviena įmonė dalyvauja darant pažeidimą pasirinkdama sau priimtinius būdus, nepakanka, kad būtų pašalinta jos atsakomybė už visą pažeidimą, įskaitant kitų dalyvaujančių įmonių praktiškai įgyvendintus veiksmus, kuriais siekiama to paties antikonkurencinio tikslo ar poveikio

(1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Anic Participazioni*, C-49/92 P, Rink. p. I-4125, 78–80 punktai).

- 32 Taigi įmonė gali būti laikoma atsakinga už visą kartelį, net jei yra nustatyta, kad ji tiesiogiai dalyvavo tik vienoje ar keliuose jo sudedamosiose dalyse, jeigu yra įrodyta, kad ji žinojo ar neišvengiamai turėjo žinoti, jog susitarimas, kurio šalimi ji buvo, ypač dalyvaudama reguliariuose daugelį metų organizuojamuose susitikimuose, buvo bendro plano, skirto iškreipti konkurenciją, dalis, ir kad šis planas apėmė visas kartelio sudedamąsias dalis (2004 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Corus UK prieš Komisiją*, T-48/00, Rink. p. II-2325, 176 punktas). Taip pat faktas, kad skirtingos įmonės, siekdamos bendro tikslo, atliko skirtingus vaidmenis, nepanaikina tikslo antikonkurencinio pobūdžio ir kartu pažeidimo, jei kiekviena įmonė savo veiksmais savo lygmeniu prisidėjo siekiant bendro tikslo (šiuo klausimu žr. 2000 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 4123 punktą).
- 33 Galiausiai, jei nustatyti susitarimai ir suderinti veiksmai dėl savo identiško tikslo sudarė dalį periodiškų susitikimų, tikslinių kainų ir kvotų nustatymo sistemų, o šios sistemos savo ruožtu buvo dalis daugelio pastangų, kurių ėmėsi nagrinėjamos įmonės, siekdamos bendro ekonominio tikslo – iškreipti įprastą kainų raidą, būtų dirbtina padalyti tokį tęstinį elgesį, kuriam būdingas bendras tikslas, ir vertinti jį kaip kelis atskirus pažeidimus, nors tai yra vienas pažeidimas, kuris laipsniškai pasireiškė tiek susitarimais, tiek suderintais veiksmais. Įmonė, dalyvavusi darant tokį pažeidimą, savo pačios elgesiu, atitinkančiu susitarimo ar suderintų veiksmų, kurių tikslas yra antikonkurencinis EB 81 straipsnio 1 dalyje vartojama prasme, apibrėžti, kai tokiu elgesiu buvo siekiama prisidėti prie pažeidimo, kaip visumos, įgyvendinimo, taip pat yra atsakinga savo dalyvavimo darant tą pažeidimą laikotarpiu už kitų įmonių elgesį darant tą pažeidimą. Taip yra tada, kai įrodoma, kad nagrinėjama įmonė žinojo apie

kitų dalyvių neteisėtą elgesį arba galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką. Ši išvada nepažeidžia principo, kad atsakomybė už tokius pažeidimus yra individualaus pobūdžio. Iš tiesų ši išvada atitinka valstybių narių teisinėse sistemose plačiai paplitusią koncepciją, kad atsakomybė už kelių bendravykdytojų padarytus pažeidimus kiekvienam iš jų tenka atsižvelgiant į jo dalyvavimą darant visą pažeidimą, kuri šiose sistemose nelaikoma prieštaraujančia individualiam atsakomybės pobūdžiui (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 31 punkte minėto Sprendimo *Komisija prieš Anic Partecipazioni* 82–84 punktus).

34 Todėl reikia nustatyti, ar veiksmai, kuriais kaltinama ieškovė, yra dalis bendro plano, kuriuo siekiama iškreipti konkurenciją Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje, ir todėl yra dalis vieno tęstinio pažeidimo, kuris sudaro šios rinkos kartelį.

35 Šiuo atžvilgiu, ieškovė neginčija dalyvavusi susitikimuose dėl Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos. Ji taip pat neneigia, kad per šiuos susitikimus dalyviai keitėsi kainynais ir informacija apie nuolaidas, kainynuose nurodytų kainų padidinimą, nuolaidų sumažinimą ir atskiriems klientams taikomų specialių kainų padidinimą, sudarė susitarimus dėl būsimų kainynų, dėl didžiausių nuolaidų, dėl nuolaidų sumažinimo ir atskiriems klientams taikomų specialių kainų padidinimo, taip pat susitarimus vengti kainų konkurencijos patrauktų tiekėjų naudai ir pasidalyti klientais, ir užmezgė ryšius, kad paskatintų šiuose susitikimuose nedalyvavusius tiekėjus juose dalyvauti.

36 Be to, ieškovė pripažįsta dalyvavusi šiuose susitikimuose žinodama, kad jų organizatoriai siekė ją įtraukti į antikonkurencinius susitarimus. Ji taip pat teigia numanusi, kad Komisija pripažins ją padarius pažeidimą.

- 37 Pagal teismo praktiką Komisijai pakanka įrodyti, kad atitinkama įmonė dalyvavo susitikimuose, kuriuose buvo sudaryti antikonkurenciniai susitarimai, ir aiškiai jiems neprieštaravo, kad pakankamai įrodytų šios įmonės dalyvavimą kartelyje. Kai dalyvavimas tokiuose susitikimuose yra nustatytas, ši įmonė turi pateikti įrodymų, patvirtinančių, kad ji tuose susitikimuose nesiekė jokio antikonkurencinio tikslo ir pareiškė savo konkurentams dalyvavusi turėdama kitokių ketinimų nei jie (šiuo klausimu žr. 1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Hüls prieš Komisiją*, C-199/92 P, Rink. p. I-4287, 155 punktą ir šio sprendimo 31 punkte minėto sprendimo *Komisija prieš Anic Participazioni* 96 punktą). Priežastis, pagrindžianti šį teisės principą, yra ta, kad dalyvaudama minėtuose susitikimuose ir viešai neatsiribodama nuo jų turinio įmonė leido kitiems dalyviams manyti, jog ji sutinka su juose priimtais sprendimais ir juos vykdyti. Tai taip pat taikoma įmonės dalyvavimui įgyvendinant vieną susitarimą. Kad įrodytų įmonės dalyvavimą tokiame susitarime, Komisija privalo įrodyti, jog ši įmonė ketino savo elgesiu prisidėti prie bendrų visų dalyvių siektų tikslų ir kad žinojo apie tikrąjį kitų įmonių siekiant tų pačių tikslų planuotą ar praktiškai įgyvendintą elgesį, ar kad ji galėjo protingai jį numatyti ir buvo pasirengusi prisiimti su tuo susijusią riziką (šio sprendimo 31 punkte minėto Sprendimo *Komisija prieš Anic Participazioni* 87 punktas).
- 38 Tačiau ieškovė neįrodė, kad savo konkurentams pareiškė minėtuose susitikimuose dalyvavusi turėdama kitokių ketinimų nei jie.
- 39 Iš išdėstytų argumentų matyti, kad Komisija teisingai pripažino ieškovę atsakingą už vieną pažeidimą, padarytą Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje, kaip tai nurodyta ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje.
- 40 Todėl ieškinio pagrindą, kuriuo ieškovė neigia padariusi ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodytą pažeidimą, reikia atmesti.

2. *Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, kiek jis susijęs su ieškove, arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti baudos sumą*

- 41 Ieškovė iš esmės pateikia keturis pagrindus, kuriais ginčija baudą ir jos sumą. Pirmas pagrindas remiasi klaidingu nagrinėjamo pažeidimo įvertinimu kaip „labai sunkaus“. Antras pagrindas, kurį sudaro keturios dalys, apima klaidingą pradinės sumos nustatymą, klaidingą ieškovės paskyrimą į antrą kategoriją, neatsižvelgus į atitinkamos rinkos dalį, ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai, ieškovės padėtį, palyginti su kitomis įmonėmis, ir jos sunkią finansinę padėtį. Trečias pagrindas susijęs su klaidingu lengvinančiųjų aplinkybių vertinimu. Ketvirtu pagrindu tvirtinama, kad klaidingai įvertintas bendradarbiavimas.

Ieškinio pagrindas, kad pažeidimas klaidingai pripažintas „labai sunkiu“

Šalių argumentai

- 42 Ieškovė tvirtina, kad Komisija klaidingai pripažino pažeidimą, kuriuo ieškovė kaltinama, esant „labai sunkų“. Ji teigia, kad Komisija nusprendė neprivalanti atsižvelgti į specifines aplinkybes, susijusias tik su ieškovės individualiu vaidmeniu. Todėl Komisija neatsižvelgė į jos specifinį vaidmenį darant nagrinėjamą pažeidimą ir konkrečias jos dalyvavimo susitikimuose dėl Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos aplinkybes. Šiuo atžvilgiu, ieškovė tvirtina, kad neatliko visiškai jokio vaidmens sumanant ir organizuojant nagrinėjamą pažeidimą, dalyvaudama tuose susitikimuose nesiekė sudaryti antikonkurencinių susitarimų ir niekada neįgyvendino per šiuos susitikimus sudarytų susitarimų.
- 43 Komisija prašo šį pagrindą atmesti kaip nepagrįstą.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 44 Pirmiausia, kaip buvo pastebėta nagrinėjant ieškinio pagrindą, kuriuo ginčijamas pažeidimas, konkrečiai kalbant, šio sprendimo 39 punkte, Komisija teisingai nusprendė, kad ieškovė dalyvavo darant ginčijamo sprendimo 1 straipsnyje nurodytą vieną tęstinį pažeidimą Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje.
- 45 Toliau vieną tęstinį pažeidimą Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje iš esmės sudarė susijusių įmonių keitimasis svarbia informacija apie kainynus ir (arba) atskiriems klientams taikomas kainas, susitarimai dėl kainų padidinimo ir (arba) orientacinių kainų, kainų konkurencijos vengimas patrauktų tiekėjų naudai ir klientų pasidalijimas (ginčijamo sprendimo 99–125 ir 345 konstatuojamosios dalys). Tokie veiksmai yra „kainų kartelio“ tipo horizontalūs apribojimai Baudų nustatymo, remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir (AP) 65 straipsnio 5 dalimi, metodo gairių (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171, toliau – gairės) prasme ir savo pobūdžiu sudaro „labai sunkų“ pažeidimą. Todėl Komisija nesuklydo tokį pažeidimą pripažindama „labai sunkiu“.
- 46 Galiausiai ieškovės argumentai, kuriuos pateikdama ji ginčija jai priskiriamų veiksmų sunkumą, yra susiję tik su jos individualiu vaidmeniu darant nagrinėjamą pažeidimą ir todėl nekelia abejonių dėl pažeidimo pripažinimo „labai sunkiu“. Šiuose argumentuose supainiotas pažeidimo sunkumo vertinimas, siekiant nustatyti bendrą pradinę baudos sumą, su kiekvienos susijusios įmonės dalyvavimo darant pažeidimą santykinio sunkumo vertinimu, t. y. klausimu, kurį reikia nagrinėti vertinant galimą sunkinančių arba lengvinančių aplinkybių taikymą.
- 47 Taip pat reikia atmesti ieškovės argumentą, kad bendrą pradinę sumą, nustatytą atsižvelgiant į bendrą pažeidimo sunkumą, reikia sieti su jos individualiu dalyvavimu jame.

- 48 Kai pradinė baudos suma nustatoma remiantis pažeidimu, jo santykinis sunkumas apibrėžiamas atsižvelgiant į daugelį kitų kriterijų, kuriuos vertindama Komisija turi diskreciją (2006 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją*, C-308/04 P, Rink. p. I-5977, 71 punktą). Be to, iš gairių matyti, kad pažeidimo sunkumas įvertinamas dviem etapais. Pirmame etape įvertinamas bendras pažeidimo sunkumas, atsižvelgiant tik į pažeidimui būdingus požymius, kaip antai jo pobūdis ir įtaka rinkai; antrame etape pažeidimo santykinio sunkumo vertinimas modifikuojamas pagal atitinkamos įmonės aplinkybes, o tai reiškia, kad Komisija, be kita ko, turi atsižvelgti ne tik į galimas sunkinančias aplinkybes, bet, atitinkamais atvejais, ir į lengvinančias aplinkybes. Šis žingsnis sudaro sąlygas, vertinant kelių įmonių padaryto pažeidimo sunkumą, atsižvelgti į kiekvienos įmonės skirtingą vaidmenį ir poziciją Komisijos atžvilgiu vykdant procedūrą (2001 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tate & Lyle ir kt. prieš Komisiją*, T-202/98, T-204/98 ir T-207/98, Rink. p. II-2035, 109 punktą). Taigi, net jei ieškovės individualus vaidmuo buvo menkas, nekyla abejonių dėl vieno pažeidimo pripažinimo „labai sunkiu“.
- 49 Ieškovės argumentą, kad ji dalyvavo susitikimuose ketindama parduoti įmonę ir visiškai nesiekė sudaryti antikonkurencinių susitarimų, reikia atmesti. Ketinimas parduoti įmonę nepateisina dalyvavimo antikonkurencinį tikslą turinčiuose susitikimuose. Taip pat reikia atmesti ir ieškovės argumentą, kad jos dalyvavimą susitikimuose lėmė stiprus kitų susijusių įmonių spaudimas. Tai, kad būta tariamo spaudimo, visiškai nekeičia pažeidimo, kuriame ieškovė dalyvavo, sunkumo. Be to, net jei ieškovė patyrė spaudimą, ji negali remtis šia aplinkybe, nes, užuot dalyvavusi nagrinėjamuose veiksniuose, ji galėjo pranešti apie jai daromą spaudimą kompetentingoms institucijoms ir pateikti Komisijai skundą pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnį (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją*, T-62/02, Rink. p. II-5057, 63 punktą).
- 50 Vadinas, ieškinio pagrindą, kad pažeidimas klaidingai pripažintas „labai sunkiu“, reikia atmesti.

Ieškinio pagrindas, kad klaidingai nustatyta pradinė baudos suma ir baudos suma bei kad ieškovė klaidingai paskirta į antrą kategoriją

Šalių argumentai

- 51 Ieškinio pagrindas, kad klaidingai nustatyta pradinė baudos suma ir baudos suma bei kad ieškovė klaidingai paskirta į antrą kategoriją, pagrįstas keturiais kaltinimais. Ieškovė tvirtina, kad neatsižvelgta į nagrinėjamos rinkos mažumą, kad klaidingai įvertintas ieškovės realus ekonominis pajėgumas padaryti žalos konkurencijai, kad pradinė ieškovei skirtos baudos suma yra neproporcinga, palyginti su kitoms įmonėms skirtomis baudomis, ir kad neatsižvelgta į jos finansinius nuostolius.
- 52 Pirma, ieškovė tvirtina, kad Komisija neatsižvelgė į nagrinėjamos rinkos mažumą ir todėl, turint mintyje rinkos dydį, nustatė pernelyg didelę pradinę baudos sumą. Anot jos, Komisija atsižvelgė į EEE automobilių pramonei skirtų siūlų rinkos mažumą, nustatydamą 5 mln. EUR pradinę sumą baudoms apskaičiuoti rinkos, kuri 1999 m. įvertinta 20 mln. EUR, atžvilgiu. Tačiau, kalbant apie Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinką, Komisija nustatė 14 mln. EUR pradinę sumą baudoms apskaičiuoti rinkos, kuri 2004 m. įvertinta 40 mln. EUR, atžvilgiu.
- 53 Ieškovė taip pat tvirtina, kad Komisija klaidingai įvertino Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinką 40 mln. EUR 2004 m., nes neatsižvelgė į tai, kad didžiąją dalį EEE parduotų pramoninių siūlų nupirko ūkio subjektai, eksportuojantys įmonėms, įsteigtoms už EEE ribų. Ji tvirtina, kad apyvartos dalį, reprezentuojančią galutinių gaminių eksportą, reikėjo atimti iš bendros 40 mln. EUR apyvartos ir kad tuomet nagrinėjamą rinką būtų reikėję įvertinti mažiau kaip 20 mln. EUR. Ieškovė daro

išvadą, kad nustatydamą pradinę sumą baudoms apskaičiuoti neatsižvelgusi į nagrinėjamos rinkos mažumą, Komisija pažeidė vienodo požiūrio ir proporcingumo principus. Be to, ji mano, kad sprendimas šiuo klausimu yra nepakankamai motyvuotas.

54 Antra, ieškovė teigia, kad Komisija klaidingai įvertino jos realų ekonominį pajėgumą padaryti didelės žalos kitiems ūkio subjektams, pirmiausia vartotojams. Anot jos, Komisija turėjo atsižvelgti į jos rinkos dalį ir „jos įvykdytą atitinkamų prekių bendrą apyvartą“.

55 Visų pirma, ieškovė mano, kad Komisija klaidingai tvirtina, jog susijusių įmonių realų ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai galima įvertinti, remiantis jų tiekimo nagrinėjamoje rinkoje apimtimi. Jos nuomone, Komisija nepateikė įrodymo, kad pagrįstų savo teiginį, jog jos įtaka nagrinėjamoje rinkoje atitiko jos įvykdytą apyvartą Beniliukso ir Šiaurės šalyse. Ji tvirtina, kad susijusių įmonių įtakos konkurencijai negalima teisingai įvertinti, neatsižvelgiant į keturias specifines rinką apibūdinančias aplinkybes. Visų pirma, didžioji dalis Beniliukso ir Šiaurės šalyse parduotų siūlų skirta nedelsiant eksportuoti. Toliau, pramoninių siūlų prekyba yra intensyvi. Be to, prekiauti siūlais nėra jokių techninių ar teisinių kliūčių. Galiausiai siūlus lengva sandėliuoti ir transportuoti. Be to, Komisija pripažino šias aplinkybes, tačiau iš jų nepadarė tinkamos išvados, vertindama jos realų ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai. Antra, ieškovė mano, kad Komisija neatsižvelgė į susijusių įmonių rinkos dalį. Trečia, anot ieškovės, Komisija taip pat nepaisė fakto, kad ieškovė nebuvo „vertikaliai integruota“ ir todėl neturėjo galimybės gaminti už EEE ribų. Ketvirta, ieškovė nurodo 2001 m. gruodžio 5 d. Komisijos sprendimą 2002/759/EB, susijusį su EB sutarties 81 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/37.800/F3 – *Brasseries*

luxembourgeoises) (OL L 253, 2002, p. 21), kuriuo Komisija nustatė aiškiai mažesnes sumas.

- 56 Trečia, ieškovė mano, kad, palyginti su kitoms susijusioms įmonėms taikytomis priemonėmis baudos sumomis, pradinė jai skirtos baudos suma yra gerokai per didelė, turint mintyje kitokį jos vaidmenį darant nagrinėjamą pažeidimą, kitų susijusių įmonių dydį ir jų didesnę įtaką rinkoje. Komisijos taikytas apskaičiavimo metodas pagrįstas neturintia pagrindo ir nemotyvuota prielaida, kad jos įtaka rinkoje atitiko nagrinėjamoje rinkoje įvykdytą apyvartą. Komisija galėjo teisėtai apsiriboti minėta apyvarta, tačiau ji į ją atsižvelgė neproporcingai, palyginti su kitais vertinimo kriterijais (t. y. vertikali integracija, gamybos pajėgumai mažo atlyginimo šalyse ir importo iš šių šalių kiekis), ir dėl to nustatė pernelyg didelę pradinę baudos sumą. Galiausiai ieškovė pažymi, kad net pritaikius taisyklę, jog bauda turi neviršyti 10 % kiekvienos darant pažeidimą dalyvavusios įmonės apyvartos praėjusiais ūkiniais metais, ir sumažinus baudą, atsižvelgiant į bendradarbiavimą, jai skirta bauda siekia 8 % jos 2004 m. bendros apyvartos, nors „rinkos lyderei“ skirta bauda siekia tik 1,1 % jos bendrosios apyvartos.
- 57 Ketvirta, ieškovė tvirtina, kad pradinė jai skirtos baudos suma yra aiškiai per didelė, atsižvelgiant į sunkią finansinę padėtį, kurią atspindi jos labai menka apyvarta.
- 58 Komisija neigia visus šiuos argumentus ir prašo atmesti šį pagrindą.

Bendrojo Teismo vertinimas

— Kaltinimas, kad neatsižvelgta į nagrinėjamos rinkos mažumą

- 59 Pirma, ieškovė iš esmės tvirtina, kad Komisija neatsižvelgė į nagrinėjamos rinkos dydį ir nustatė šio dydžio atžvilgiu neproporcingą pradinę sumą baudoms apskaičiuoti.
- 60 Pirmiausia reikia pažymėti, jog pagal proporcingumo principą reikalaujama, kad Bendrijos institucijų aktai neviršytų to, kas yra tinkama ir būtina nustatytam tikslui pasiekti. Apskaičiuojant baudas, pažeidimų sunkumo laipsnis turi būti nustatytas atsižvelgiant į daugelį veiksnių ir nė vienam iš šių veiksnių negalima suteikti neproporcingos svarbos kitų vertinimo kriterijų atžvilgiu. Šiomis aplinkybėmis proporcingumo principas reiškia, kad Komisija privalo nustatyti baudą, proporcingą veiksniams, į kuriuos buvo atsižvelgta vertinant pažeidimo sunkumą, ir šiuo atžvilgiu tuos veiksnius taikyti nuosekliai bei objektyviai pateisinamai (2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Jungbunzlauer prieš Komisiją*, T-43/02, Rink. p. II-3435, 226–228 punktai).
- 61 Dėl kaltinimo, kad Komisija neatsižvelgė į nagrinėjamos rinkos dydį, reikia priminti, jog pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį Komisija gali skirti įmonėms baudas, neviršijančias 10 % kiekvienos darant pažeidimą dalyvavusios įmonės apyvartos praėjusiais ūkiniais metais. Pagal šias nuostatas minėtos ribos neviršijančią baudos sumą reikia nustatyti remiantis pažeidimo sunkumu ir jo trukme. Be to, gairėse numatyta, kad Komisija nustato pradinę baudos sumą pagal pažeidimo sunkumą, atsižvelgdama į jo pobūdį, konkretų poveikį rinkai, jei jį galima pamatuoti, ir į geografinės rinkos dydį.

- 62 Taigi nei Reglamente Nr. 17, nei Reglamente Nr. 1/2003, nei gairėse nenumatyta, kad baudų sumą reikia nustatyti tiesiogiai atsižvelgiant į paveiktos rinkos dydį; šis veiksnys yra tik vienas iš reikšmingų kriterijų. Taigi šiais teisės aktais Komisija nėra įpareigota atsižvelgti į prekių rinkos mažumą (2006 m. rugsėjo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Roquette Frères prieš Komisiją*, T-322/01, Rink. p. II-3137, 148 punktas).
- 63 Vis dėlto, pagal teismo praktiką, vertindama pažeidimo sunkumą Komisija privalo atsižvelgti į daugelį veiksnių, kurių pobūdis ir svarba skiriasi, nelygu nagrinėjamo pažeidimo rūšis ir konkrečios jo padarymo aplinkybės (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 120 punktas). Negalima paneigti, kad tam tikrais atvejais tarp šių pažeidimo sunkumą rodančių veiksnių gali būti ir prekių rinkos dydis.
- 64 Taigi rinkos dydis gali būti veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti nustatant pažeidimo sunkumą, tačiau jo svarba skiriasi, nelygu pažeidimo rūšis ir jo konkrečios aplinkybės.
- 65 Šiuo atveju pažeidimą iš esmės sudarė susijusių įmonių keitimasis svarbia informacija apie kainynus ir (arba) atskiriems klientams taikomas kainas, susitarimai dėl kainų padidrinimo ir (arba) orientacinių kainų, kainų konkurencijos vengimas patrauktų tiekėjų naudai ir klientų pasidalijimas (ginčijamo sprendimo 99–125 ir 345 konstatuojamosios dalys). Tokie veiksmai yra „kainų kartelio“ tipo horizontalūs apribojimai gairėse vartojama prasme ir todėl savo pobūdžiu sudaro „labai sunkų“ pažeidimą. Tokiomis aplinkybėmis nagrinėjamos rinkos mažumas, net jei tai būtų įrodyta, yra ne toks svarbus veiksnys kaip visi kiti veiksniai, patvirtinantys pažeidimo sunkumą.
- 66 Bet kuriuo atveju reikia atsižvelgti į tai, kad Komisija nusprendė, jog pažeidimas gairių prasme yra labai sunkus; gairėse nustatyta, kad tokiu atveju ji gali „numatyti“

daugiau nei 20 mln. EUR pradinę sumą. Šiuo atveju ginčijamame sprendime Komisija susijusias įmones pagal jų santykinę svarbą nagrinėjamoje rinkoje suskirstė į kelias kategorijas. Iš ginčijamo sprendimo 358 konstatuojamosios dalies matyti, kad Komisija nustatė tik 14 mln. EUR pradinę sumą pirmos kategorijos įmonėms, 5,2 mln. EUR pradinę sumą antros kategorijos įmonėms (tarp kurių ir ieškovė), 2,2 mln. EUR pradinę sumą trečios kategorijos įmonėms ir 0,1 mln. EUR pradinę sumą ketvirtos kategorijos įmonėms. Vadinasi, pradinė suma, kuria remiantis apskaičiuota ieškovei skirta bauda, buvo aiškiai mažesnė nei ta, kurią pagal gaires Komisija galėjo „numatyti“ už labai sunkius pažeidimus. Tai, kad nustatyta tokia pradinė baudos suma, patvirtina, jog Komisija atsižvelgė į atitinkamos prekių rinkos dydį.

67 Ieškovės argumentą, kad Komisija neatsižvelgė į nagrinėjamos rinkos dydį ir nustatė šio dydžio atžvilgiu neproporcingą pradinę sumą baudoms apskaičiuoti, reikia atmesti.

68 Antra, ieškovė klaidingai tvirtina, kad nustatant pradinę baudos sumą pažeisti proporcingumo ir vienodo požiūrio principai tariamai todėl, kad Komisija atsižvelgė į EEE automobilių pramonei skirtų siūlų rinkos mažumą ir nustatė minėtos rinkos dydžiui proporcingą pradinę baudos sumą, tačiau to nepadarė apskaičiuodama šią sumą šioje byloje nagrinėjamo pažeidimo atžvilgiu.

69 Iš tiesų pagal vienodo požiūrio principą draudžiama skirtingai vertinti panašias aplinkybes arba vienodai vertinti skirtingas aplinkybes, jei toks vertinimas nėra objektyviai pagrįstas. Šiuo atveju EEE automobilių pramonei skirtų siūlų rinkos kartelis ir Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkos kartelis yra du skirtingi pažeidimai, susiję su skirtingomis geografinėmis ir prekių rinkomis. Todėl ieškovė nėra tokioje pačioje padėtyje kaip įmonės, susijusios su EEE automobilių pramonei skirtų siūlų

rinkos karteliu, ir negali šiuo atžvilgiu pagrįstai remtis vienodo požiūrio principo pažeidimu.

70 Trečia, reikia atmesti ieškovės argumentą, kad nagrinėjamos rinkos dydį, atėmus galutinių gaminių eksporto vertę, reikėjo sumažinti ir įvertinti 20 mln. EUR suma. Iš tiesų sandoriai dėl nagrinėjamų gaminių, kurie buvo inkorporuoti į už nagrinėjamos rinkos ribų eksportuotus galutinius gaminius, buvo sudaryti nagrinėjamoje rinkoje ir todėl sudaro integralią šios rinkos dalį. Be to, ieškovė niekaip neįrodė, kad galutinių gaminių, į kuriuos inkorporuoti atitinkami nagrinėjamoje rinkoje parduodami gaminiai, eksportas už nagrinėjamos rinkos ribų sumažina šią rinką.

71 Taip pat reikia atmesti argumentą, kad tariamai neįvykdyta pareiga motyvuoti. Iš šio sprendimo 65 ir 66 punktų aiškiai matyti, kad ginčijamame sprendime pateikta pakankamai informacijos apie pradinės baudos sumos nustatymą.

72 Iš visų išdėstytų samprotavimų aišku, kad kaltinimą, jog neatsižvelgta į nagrinėjamos rinkos mažumą, reikia atmesti.

— Kaltinimas, kad tariamai klaidingai įvertintas realus ieškovės ekonominis pajėgumas padaryti žalos konkurencijai

73 Ieškovė klaidingai tvirtina, kad Komisija, pažeisdama savo gaires, nustatė pradinę baudos sumą, neatsižvelgdama į ieškovės bendrą apyvartą, tuo pačiu neatsižvelgdama į susijusių įmonių realų ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai ir pažeisdama proporcingumo principą.

- 74 Iš ginčijamo sprendimo aišku, kad siekdama nustatyti pradinę baudos sumą Komisija pirmiausia atsižvelgė į pažeidimo pobūdį, jo konkretų poveikį rinkai ir geografinės rinkos dydį. Atsižvelgdama į šiuos veiksnius, Komisija pripažino, kad atitinkamos įmonės padarė „labai sunkų“ pažeidimą (ginčijamo sprendimo 344–353 konstatuojamosios dalys).
- 75 Toliau Komisija nusprendė, jog karteliuose dalyvavusias įmones reikia diferencijuoti, kad galėtų atsižvelgti į jų realų ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai ir nustatyti tokio dydžio baudą, kuri užtikrintų pakankamą atgrasomąjį poveikį. Ji pridūrė, kad būtinai reikėjo atsižvelgti į konkrečią kiekvienos įmonės neteisėto elgesio svarbą ir atitinkamai realų jo poveikį konkurencijai. Ji pabrėžė, kad lygindama susijusių įmonių santykinę svarbą, rėmėsi kiekvienos įmonės atitinkamų prekių apyvarta nagrinėjamoje rinkoje. Todėl Komisija suskirstė įmones į keturias kategorijas. *Amann* ir *Coats*, kurių apyvarta siekė tarp 14 ir 18 mln. EUR, paskirtos į pirmą kategoriją. Ieškovė, kurios apyvarta buvo 6 mln. EUR, paskirta į antrą kategoriją. *Gütermann*, *Barbour* ir *Bieze Stork*, kurių apyvarta buvo tarp 2 ir 4 mln. EUR, paskirtos į trečią kategoriją, o *Zwicky*, kurios apyvarta buvo tarp 0 ir 1 mln. EUR, pateko į ketvirtą kategoriją. Remdamasi nurodytais argumentais, pagal pažeidimo sunkumą Komisija nustatė tokias pradines baudos sumas: *Coats* ir *Amann* – 14 mln. EUR, ieškovei – 5,2 mln. EUR, *Gütermann*, *Barbour* ir *Bieze Stork* – 2,2 mln. EUR, o *Zwicky* – 0,1 mln. EUR (ginčijamo sprendimo 356–358 konstatuojamosios dalys).
- 76 Pirma, dėl ieškovės tvirtinimo, kad vien iš jos apyvartos nagrinėjamoje rinkoje negalima spręsti apie jos realų ekonominį pajėgumą padaryti žalos konkurencijai ir kad reikėjo atsižvelgti į jos bendrą apyvartą, t. y. apyvartą, kurią ji pasiekė vykdydama visų pramoninių siūlų prekybą pasauliniu lygiu, pirmiausia reikia priminti, kad darant pažeidimą dalyvavusios įmonės bendra apyvarta vienintelį kartą Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalyje aiškiai

nurodoma, kalbant apie ribą, kurios baudos suma negali viršyti. Neviršydama šios ribos, Komisija iš esmės gali pasirinkti, kuria apyvarta, teritorijos ir atitinkamų prekių aspektu remiantis nustatyti baudą, ir neprivalo turėti mintyje būtent bendros apyvartos arba apyvartos, pasiektos geografinėje ar atitinkamų prekių rinkoje. Be to, gairėse nenumatyta, kad baudas reikia apskaičiuoti pagal apibrėžtą apyvartą, tačiau jos taip pat netrukdo nustatant baudos sumą, kai to reikalauja aplinkybės, atsižvelgti į atitinkamų įmonių apyvartą nagrinėjamoje rinkoje, kad būtų užtikrintas bendrųjų Sąjungos teisės principų laikymasis. Taigi į apyvartą gali prisiųgti atsižvelgti vertinant įvairius šio sprendimo 75 punkte minimus veiksnius, nurodytus baudų apskaičiavimo gairių 1 punkto A dalies ketvirtoje ir šeštoje pastraipose (2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją*, T-220/00, Rink. p. II-2473, 82 punktas ir 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 195 punktas).

77 Vadinasi, nustatydamas baudos dydį Komisija gali atsižvelgti į pasirinktą apyvartą, jeigu ši apyvarta, įvertinus bylos aplinkybes, nėra nepagrįsta. Taip pat, kai baudos skiriamos kelioms tą patį pažeidimą padariusioms įmonėms, Komisija, nustatydamas baudas, neprivalo užtikrinti, kad galutinės baudų sumos atspindės visus atitinkamų įmonių skirtumus, susijusius su jų bendra apyvarta arba jų apyvarta atitinkamoje rinkoje (2005 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 312 punktas; 2005 m. liepos 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scandinavian Airlines System prieš Komisiją*, T-241/01, Rink. p. II-2917, 166 punktas ir 2006 m. liepos 4 d. Sprendimo *Hoek Loos prieš Komisiją*, T-304/02, Rink. p. II-1887, 84 punktas).

78 Dėl Komisijos galimybės pasirinkti vieną ir (arba) kitą apyvartą, teismo praktikoje patikslinama, kad siekiant nustatyti baudos už konkurencijos taisyklių pažeidimą sumą, atliekant pažeidėjų realaus ekonominio pajėgumo padaryti žalos konkurencijai analizę, kuriai būtina įvertinti realią šių įmonių svarbą atitinkamoje rinkoje, t. y. jų įtaką jai, bendra apyvarta pateikia nevisą realios padėties vaizdą. Iš tikrųjų negalima atmesti galimybės, kad įtakingai įmonei, užsiimančiai įvairia veikla, dalyvavimas

specifinėje prekių rinkoje yra tik papildoma veikla. Be to, negalima atmesti galimybės, kad įmonė, užimanti didelę geografinės rinkos dalį ne Europos Sąjungos teritorijoje, turi tik nedidelę Europos Sąjungos arba EEE rinkos dalį. Tokiais atvejais vien tik tas faktas, kad atitinkamos įmonės bendra apyvarta yra didelė, nebūtinai reiškia, kad ji turi lemiamą reikšmę atitinkamoje rinkoje (šio sprendimo 76 punkte minėto 2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją* 88 punktas ir 2003 m. liepos 9 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, T-224/00, Rink. p. II-2597, 194 punktas). Būtent todėl tiesa, kad nors įmonės apyvarta atitinkamoje rinkoje negali būti lemiamą darant išvadą, jog įmonė priklauso stambiam ūkio subjektui, vis dėlto į ją reikia atsižvelgti siekiant nustatyti įtaką, kurią ši įmonė galėjo padaryti rinkai (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SNCZ prieš Komisiją*, T-52/02, Rink. p. II-5005, 65 punktą ir šio sprendimo 49 punkte minėto Sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją* 152 punktą).

- ⁷⁹ Taigi apyvartos dalis, pasiekta prekiaujant prekėmis, su kuriomis susijęs pažeidimas, gali tiksliai parodyti pažeidimo atitinkamoje rinkoje mastą (šio sprendimo 76 punkte minėto Sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją* 91 punktas ir 78 punkte minėto Sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją* 196 punktas). Iš tiesų prekių, su kuriomis susijęs pažeidimas, apyvarta gali tiksliai apibūdinti kiekvienos susijusios įmonės atsakomybę nagrinėjamoje rinkoje, nes ši apyvarta yra objektyvus veiksnys, kuriuo galima tiksliai pamatuoti neteisėtu elgesiu padarytą žalą normaliai konkurencijai, ir todėl yra geras kiekvienos susijusios įmonės pajėgumo padaryti žalos konkurencijai rodiklis. Šiuo atveju, Komisijos pasirinkimas remtis apyvarta nagrinėjamoje rinkoje, kad nustatytų kiekvienos susijusios įmonės pajėgumą padaryti žalos, buvo nuoseklus ir objektyviai pateisinamas.

- ⁸⁰ Specifinės aplinkybės, kurias nurodo ieškovė, nekelia abejonų dėl tokios išvados. Pirmiausia reikia priminti, kad pagal savo geografinį mastą tai nebuvo pasaulinis

kartelis ir kad pažeidimu konkurencija suvaržyta tik Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų rinkoje. Toliau ieškovė neįrodė, kad Komisija suklydo nusprendusi, jog į susijusių įmonių apyvartą nagrinėjamoje rinkoje reikia įtraukti jų apyvartą, pasiektą nagrinėjamoje rinkoje prekiaujant ne Beniliukso arba Šiaurės šalyse pagamintais pramoniniais siūlais, ir jų apyvartą, apimančią Beniliukso arba Šiaurės šalyse pagamintus pramoninius siūlus, kurie paskui buvo eksportuojami į kitas šalis. Galiausiai, ieškovės argumentai yra priešaringi, nes ji mano, kad susijusias įmones į kategorijas reikia skirstyti pagal jų bendrą apyvartą, o nustatant pradinę kiekvienai iš jų skirtos baudos sumą reikia atsižvelgti į susijusių įmonių apyvartą nagrinėjamoje rinkoje.

⁸¹ Antra, ieškovė negali tvirtinti, kad Komisija neatsižvelgė į susijusių įmonių rinkos dalis. Pirmiausia reikia pastebėti, kad ginčijamo sprendimo 356 konstatuojamojoje dalyje Komisija nusprendė, jog informacija apie rinkos dalis buvo apskritai nepakankamai tiksli, kad būtų galima ja remtis. Net jei, kaip tvirtina ieškovė, informacija apie jai priskirtiną Beniliukso ir Šiaurės šalių rinkos dalį buvo pakankamai tiksli, kad būtų galima ja remtis, šia informacija vis tiek nebuvo galima pasinaudoti dėl to, kad neužteko informacijos apie kitų kartelio dalyvių rinkos dalis. Šiomis aplinkybėmis Komisija, nustatydamą kartelio dalyvių santykinę svarbą, kad suskirstytų šias įmones į kategorijas, teisingai rėmėsi nagrinėjamoje rinkoje įvykdyta apyvarta, kuri šią svarbą geriausiai atspindėjo.

⁸² Trečia, reikia atmesti ieškovės argumentą, jog Komisija turėjo atsižvelgti į tai, kad ieškovė, kitaip nei kitos susijusios įmonės, nebuvo vertikalčiai integruota. Iš tiesų Komisija, vertindama konkurencijos taisyklių pažeidėjų realų ekonominį pajėgumą

padaryti žalos konkurencijai, gali remtis duomenimis apie apyvartą ir užimamas atitinkamos rinkos dalis, kad įvertintų šio pažeidimo sunkumą ir nustatytų pradinę baudos sumą. Vis dėlto, dėl specifinių aplinkybių, pavyzdžiui, šios rinkos savybių, šių duomenų svarba gali būti labai menka ir vertinant įmonių įtaką rinkai gali reikėti atsižvelgti į kitus atitinkamus veiksnius, pavyzdžiui, vertikalią integraciją ir prekių asortimento dydį (2006 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Daiichi Pharmaceutical prieš Komisiją*, T-26/02, Rink. p. II-713, 61–63 punktai). Nors vertikalė integracija ir prekių asortimentas atitinkamu atveju gali būti svarbūs veiksniai, vertinant poveikį, kurį įmonė gali daryti rinkai, ir būti papildomi šio poveikio kriterijai rinkos dalių ir apyvartos atitinkamoje rinkoje atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 1978 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *United Brands ir United Brands Continentaal prieš Komisiją*, 27/76, Rink. p. 207, 67–72 ir 78–81 punktai), reikia pripažinti, kad šiuo atveju ieškovės argumentai apie kitų susijusių įmonių vertikalią integraciją neįrodo jas turint ypatingų arba svarbių konkurencinių pranašumų nagrinėjamoje rinkoje. Be to, kaip pabrėžta šio sprendimo 80 punkte, ieškovė neįrodė, kad apyvarta, kurią kitos susijusios įmonės pasiekė, nagrinėjamoje rinkoje prekiaudamos ne Beniliukso šalyse arba Šiaurės šalyse pagamintais pramoniniais siūlais, arba jų apyvarta, apimanti Beniliukso šalyse arba Šiaurės šalyse pagamintus pramoninius siūlus, kurie paskui buvo eksportuojami į kitas šalis, nebuvo jų apyvartos nagrinėjamoje rinkoje dalis.

- 83 Ketvirta, ieškovės pateiktas ginčijamo sprendimo ir sprendimo „Brasseries luxembourgeoises“ (šio sprendimo 55 punktas) palyginimas neturi reikšmės. Iš tiesų, nustatydamą baudos sumą, Komisija naudojo savo diskreciją, laikydama Reglamento Nr. 17 ir Reglamento Nr. 1/2003 bei baudų apskaičiavimo gairėse savo pačios nustatytą taisyklių. Be to, ankstesnė Komisijos sprendimų priėmimo praktika nėra baudų konkurencijos srityje teisinis pagrindas (2002 m. kovo 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *LR AF 1998 prieš Komisiją*, T-23/99, Rink. p. II-1705, 234 punktas ir 2008 m. liepos 8 d. Sprendimo *BPB prieš Komisiją*, T-53/03, Rink. p. II-1333, 275 punktas).

84 Todėl šį kaltinimą reikia atmesti.

— Kaltinimas, kad pažeistas proporcingumo principas, nes taikyta akivaizdžiai per didelė pradinė baudos suma, palyginti su kitoms susijusioms įmonėms taikytomis sumomis

85 Pirma, ieškovė klaidingai tvirtina, kad pradinė jai skirtos baudos suma, t. y. 5,2 mln. EUR, yra neproporcinga, palyginti su pradinėmis sumomis, taikytomis apskaičiuojant kitoms susijusioms įmonėms skirtas baudas.

86 Kaip pastebėta nagrinėjant pirmą kaltinimą, šiuo atveju Komisija teisingai rėmėsi susijusių įmonių apyvarta nagrinėjamoje rinkoje, nustatydamą jų santykinę svarbą šioje rinkoje.

87 Be to, reikia priminti, kad iš baudų apskaičiavimo gairių aišku, jog pradinė suma labai sunkių pažeidimų atžvilgiu yra ne mažesnė kaip 20 mln. EUR. Kadangi pradinės baudų sumos yra proporcingos susijusių įmonių skirtumams ir, atsižvelgdama į šio sprendimo 74 punkte primintus veiksnius, Komisija jas nustatė aiškiai mažesnes nei gairėse nurodyta minimali suma, negalima patvirtinti, kad buvo pažeistas proporcingumo principas.

88 Antra, ieškovės argumentą, kad jai skirtos baudos pradinė ir galutinė sumos yra pernelyg didelės, palyginti su kitoms susijusioms įmonėms skirtų baudų sumomis, reikia taip pat atmesti. Iš tiesų ieškovė negali pagrįstai tvirtinti, kad buvo diskriminuojama

arba neproporcingai vertinama, nes nustatyta pradinė baudos suma pateisinama, atsižvelgiant į Komisijos pasirinktus kiekvienos įmonės svarbos atitinkamoje rinkoje vertinimo kriterijus (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 83 punkte minėto Sprendimo *LR AF 1998 prieš Komisiją* 304 punktą), atkreipiant dėmesį į tai, kad nustatyta 5,2 mln. EUR pradinė suma yra daug mažesnė už gairėse numatytą minimalią sumą už „labai sunkius pažeidimus“.

89 Be to, kaip priminta šio sprendimo 77 punkte, Komisija nustatydamą baudas neprivalo užtikrinti, kad darant tą patį pažeidimą dalyvavusioms kelioms įmonėms skirtų baudų galutinės sumos atspindės visus atitinkamų įmonių skirtumus, susijusius su jų bendra apyvarta arba apyvarta atitinkamoje rinkoje.

90 Reikia pridurti, kad pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalį taip pat nereikalaujama, kad tuo atveju, kai baudos paskiriamos kelioms darant tą patį pažeidimą dalyvavusioms įmonėms, mažajai ar vidutinei įmonei paskirta bauda, išreikšta procentais nuo apyvartos, nebūtų didesnė už didesnėms įmonėms paskirtas baudas. Iš tikrųjų iš šių nuostatų matyti, kad nustatant baudos dydį tiek mažosioms ar vidutinėms įmonėms, tiek didesnėms įmonėms reikia atsižvelgti į pažeidimo sunkumą ir trukmę. Jei tą patį pažeidimą padariusioms įmonėms Komisija paskiria baudas, kiekvienos iš jų atžvilgiu pateisinamas pažeidimo sunkumo ir trukmės požiūriu, negalima jos kaltinti, kad kai kurioms iš jų baudos yra didesnės apyvartos požiūriu už kitoms įmonėms paskirtas baudas (2006 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Westfalen Gassen Nederland prieš Komisiją*, T-303/02, Rink. p. II-4567, 174 punktą).

91 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, negalima pripažinti, kad ieškovei skirtos baudos pradinė, pagrindinė arba galutinė sumos yra neproporcingos.

92 Todėl šį kaltinimą reikia atmesti.

— Kaltinimas, kad nustatyta pernelyg didelė pradinė baudos suma, turint mintyje ieškovės sunkią finansinę padėtį

- 93 Reikia atmesti ieškovės kaltinimą, kad nustatyta per didelė pradinė jai paskirtos baudos suma, turint mintyje jos sunkią finansinę padėtį ir pavojų, kad bauda gali lemti jos panaikinimą.
- 94 Iš tiesų pradinė baudos suma yra tik tarpinė suma, kuri, taikant gairėse apibrėžtą metodą, yra pakeičiama, atsižvelgiant į pažeidimo trukmę ir nustatytas sunkinančias bei lengvinančias aplinkybes (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 76 punkte minėto Sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją* 95 punktą). Vadinasi, vien dėl to, kad pradinė baudos suma sudaro 32 % 2001 m. bendros ieškovės apyvartos, negalima daryti išvados, kad ši suma yra per didelė.
- 95 Bet kuriuo atveju reikia priminti, kad pagal nusistovėjusi teismo praktiką Komisija nėra įpareigota apskaičiuodama baudą atsižvelgti į sunkią konkrečios įmonės finansinę padėtį, nes tokios pareigos pripažinimas reikštų, jog prasčiausiai prie rinkos sąlygų prisitaikiusiai įmonei būtų suteikiamas nepagrįstas konkurencinis pranašumas (šio sprendimo 77 punkte minėto Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 327 punktas ir 48 punkte minėto Sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją* 105 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 1983 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IAZ International Belgium ir kt. prieš Komisiją*, 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 ir 110/82, Rink. p. 3369, 54 ir 55 punktus).
- 96 Be to, jei institucijos priemonė lemtų įmonės likvidavimą, dar nereiškia, kad dėl tokio įmonės esama teisine forma likvidavimo, net jei jis gali pažeisti savininkų, akcininkų ar dalininkų finansinius interesus, asmeniniai, materialiniai ir nematerialiniai įmonės

elementai taip pat praras savo vertę (šio sprendimo 76 punkte minėto Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją* 372 punktą).

- 97 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio pagrindą, kad klaidingai nustatyta pradinė baudos suma ir baudos suma, taip pat kad ieškovė klaidingai paskirta į antrą kategoriją.

Ieškinio pagrindas, kad klaidingai įvertintos lengvinančios aplinkybės

Šalių argumentai

- 98 Pirmiausia ieškovė teigia, kad niekada neįgyvendino ir neketino įgyvendinti per susitikimus sudarytų susitarimų.
- 99 Pirma, ieškovė atkreipia dėmesį, kad Komisija tinkamai neįvertino jos individualaus elgesio.
- 100 Antra, ieškovė tvirtina, kad „neteisėtų susitarimų arba veiksmų neįgyvendinimą praktikoje“ patvirtina tai, kad ji nepateikė savo kainynų su „realiomis kainomis“, o „fiktyviomis bazinėmis kainomis“. Šiuo atžvilgiu ji tvirtina, kad dėl kainų su pirkėjais derasi ir susitaria individualiai, todėl nesūlo nuolaidų nuo klientams išplatintuose kainynuose pateikiamų kainų. Ji teigia, kad taiko ir pateikia kainynus tik savo tarpininkams (agentams ir platintojams). Palyginus fiktyvias bazines kainas, realiai klientams

pateiktose sąskaitose nurodytas kainas ir agentams išsiųstus kainynus, akivaizdu, kad nėra jokio ryšio tarp šių kainų.

101 Trečia, ieškovė tvirtina, kad ji nederino savo elgesio rinkoje kainų srityje pagal savo pateiktus kainynus, kuriuose nurodytos „fiktyvios bazinės kainos“. Ji mano, kad įrodė, pateikdama skaičius, jog jos taikytos kainos kito visiškai nepriklausomai nuo susitikimuose platintų kainų pokyčių visą laiką nuo 1994 m. iki 2001 metų. Ji taip pat tvirtina, kad Komisijos nurodytą pastangą 3,5 % pakelti į Nyderlandus tiekiamų gaminių kainas lėmė ne vienas iš tariamų susitarimų, sudarytų per 2000 m. rugsėjo 19 d. susitikimą Budapešte, o šiuo tikslu priimta Belgijos tekstilės pramonės federacijos (*Febeltex*) taisyklė. Taip pat Švedijoje taikytas 6 % kainos padidinimas buvo skirtas tik nailono siūlams, o jį lėmė tik svaro kurso pakilimas.

102 Toliau ieškovė tvirtina, kad Komisija, jai nustatytą baudos sumą sumažinusi tik 15 %, neatsižvelgė į tai, kad jos vaidmuo buvo žymiai labiau ribotas laiko atžvilgiu, nes ji pradėjo dalyvauti diskusijose dėl Šiaurės šalių tik 1997 metais. Komisija taip pat neatsižvelgė į tai, kad ji buvo vienintelė iš susijusių įmonių, nei sumanusi nagrinėjamą pažeidimą, nei jį organizavusi, ir kad ji pradėjo dalyvauti Beniliukso šalims skirtuose susitikimuose tik 1991 metais. Todėl ieškovė stebisi, kad tokia pačia procentine dalimi sumažinta baudos suma ir *Bieze Stork*, kuri diskusijose dėl Beniliukso šalių dalyvavo nuo pat nagrinėjamo pažeidimo pradžios. Ieškovė pažymi, kad ji dalyvavo tik maždaug 85 % susitikimų dėl Beniliukso šalių ir 35 % susitikimų dėl Šiaurės šalių – vidutiniškai 60 % visos nagrinėjamo pažeidimo trukmės. Taigi Komisija pažeidė vienodo požiūrio principą ir proporcingumo principą.

103 Komisija neigia visus argumentus ir prašo šį pagrindą atmesti.

Bendrojo Teismo vertinimas

- ¹⁰⁴ Gairių 3 punkte numatyta, kad sumažinama pagrindinė baudos suma, jei yra tokių „lengvinančių aplinkybių“ kaip neteisėtų susitarimų arba veiklos neįgyvendinimas praktikoje, išimtinai pasyvus arba „mėgdžiojimo“ vaidmuo darant pažeidimą, pažeidimo nutraukimas Komisijai įsikišus ir kitos aiškiai nepaminėtos aplinkybės.
- ¹⁰⁵ Pirma, reikia išnagrinėti kaltinimą, kad neatsižvelgta į ieškovės nurodytą neteisėtų susitarimų neįgyvendinimą praktikoje.
- ¹⁰⁶ Pirmiausia, dėl ieškovės argumento, kad įmonėms konkurentėms ji pateikė tik fiktyvias bazines kainas, reikia priminti, kad ji pateikė du kainynų rinkinius, teigdama, kad pirmajame kainynų rinkinyje, kurį ji pateikė kartelio dalyvėms per susitikimus, nurodytos fiktyvios bazinės kainos, o antrajame rinkinyje yra tikrosios kainos. Be to, reikia pabrėžti, kad tikruosiuose kainynuose pateikiamos kelios kiekvienos rūšies siūlų kainos, išdėstytos aštuoniais stulpeliais, o tariamai fiktyviuose kainynuose nurodoma tik po vieną bazinę kiekvienos rūšies siūlų kainą, pateiktą pirmame stulpelyje.
- ¹⁰⁷ Reikia konstatuoti, kad abiejų kainynų rinkinių, atitinkamai tų, kuriuose nurodytos tikros kainos, ir tų, kuriuose nurodytos tariamai fiktyvios bazinės kainos, pirmuose stulpeliuose pateiktos sumos beveik sutampa. Šiuo atžvilgiu ieškovė patvirtino, kad buvo svarbi tik tikra kaina, nurodyta aštuntame stulpelyje.
- ¹⁰⁸ Reikia pažymėti, kaip ir padarė Komisija, kad tikrajame kainyne prie kelių rūšių siūlų nurodytos tik bazinės kainos pirmuose keturiuose stulpeliuose ir nenurodyta jokios

kainos aštuntame stulpelyje. Todėl sunku patikėti, kad svarbios tik aštuntame stulpelyje nurodytos kainos. Be to, iš Komisijos bylos matyti, kad skirtingos kainos taikytos atsižvelgiant į užsakytą kiekį. Kainos skyrėsi pagal gaminių masę (pavyzdžiui, pirmame stulpelyje nurodytos poliesterio krepšiams skirtų siūlų kainos taikytos už 10 kg, antrame stulpelyje nurodytos kainos taikytos už 25 kg etc.) arba pagal gaminių įpakavimo vienetus (pavyzdžiui, pirmame stulpelyje nurodytos poliamido kainos taikytos užsakant mažiau nei vieną įpakavimą, antrame stulpelyje nurodytos kainos taikytos užsakant mažiausią įpakavimą etc.). Iš šių aplinkybių galima daryti išvadą, kad pirmame stulpelyje nurodyta kaina iš tiesų yra nurodoma perkant mažais kiekiais, taigi visiškai nėra fiktyvi. Net jei, kaip tvirtina ieškovė, pirmuose keturiuose stulpeliuose minimos kainos įtrauktos į 2001 m. tikruosius kainynus tik kaip „istorinė nuoroda“, vis tiek šios kainos nebuvo visiškai fiktyvios, o, be to, negalima paneigti, kad įmonės konkurentės, remdamosi pirmame stulpelyje nurodytomis bazinėmis kainomis, galėjo numanyti, kokios kainos taikomos didesniems užsakymams. Todėl galima manyti, kad ieškovės kainynai, kuriuos ji pateikė įmonėms konkurentėms, buvo ne fiktyvūs, o tik netikslūs arba neišsamūs.

¹⁰⁹ Vadinas, Komisija ginčijamo sprendimo 170 konstatuojamojoje dalyje teisingai nusprendė, jog ieškovė neįrodė, kad pirmame stulpelyje pateiktos bazinės kainos buvo fiktyvios.

¹¹⁰ Šiuo atžvilgiu, ieškovės argumento, pagrįsto prie jos rašytinių pastabų pridėta analize, kad ji taikė žemesnes kainas savo klientams nei tos, kurios buvo aptariamoms per susitikimus, neužtenka, kad būtų paneigta minėta Komisijos išvada. Iš tiesų Komisija visai neneigė, kad kainos, kurias ieškovė realiai taikė savo klientams, skyrėsi nuo tų, kurios buvo aptariamoms per susitikimus, tačiau ji teisingai pabrėžė, kad šis skirtumas nebuvo netikėtas, nes kiekvienas tiekėjas savo klientams taikė nuolaidas.

- 111 Dėl ieškovės kaltinimo, susijusio su tuo, kad per susitikimus pasiekti susitarimai nebuvo įgyvendinti, reikia išnagrinėti, ar jos argumentai patvirtina, kad tuo laikotarpiu, kuriuo ieškovė dalyvavo neteisėtuose susitarimuose, ji iš tikrųjų jų netaikė konkuruodama rinkoje, arba bent jau kad ji taip aiškiai ir reikšmingai pažeidė šį kartelinį susitarimą įgyvendinančius įsipareigojimus, kad sutrukdė veikti pačiam karteliui (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 82 punkte minėto Sprendimo *Daiichi Pharmaceutical prieš Komisiją* 113 punktas).
- 112 Šiuo atveju pirmiausia reikia priminti, kad Komisija pakankamai įrodė, jog ieškovė dalyvavo daugelyje kartelio susitikimų ir dvišaliuose susitikimuose bei pakartotinai dalyvavo daugelyje ginčijamame sprendime nurodytų neteisėtų veiksmų.
- 113 Toliau, dėl ieškovės tvirtinimo, kad ji niekada nevykdė neteisėtų susitikimų sprendimų, iš ginčijamo sprendimo 139 konstatuojamosios dalies b punkto ir 143 konstatuojamosios dalies matyti, kad ieškovė du kartus pranešė pakėlusį kainas.
- 114 Ginčijamo sprendimo 139 konstatuojamosios dalies b punkte Komisija nurodė, kad per 1998 m. rugsėjo 8 d. susitikimą Prahoje ieškovė pranešė, jog 6 % padidino kainas savo platintojui Švedijoje. Ieškovė teigia, kad iš tiesų to nepadarė, bet šį savo teiginį įrodo tik tuo, kad Švedijoje realiai taikyta kaina 1997–1998 m. liko nepakitusi. Toks paaiškinimas neįtikina, nes ieškovė atsakyme į pranešimą apie kaltinimus ir rašytinėse pastabose pati patvirtino, kad nuo 1992 m. iki 2002 m. bendra rinkos tendencija buvo didelis kainų kritimas. Todėl Komisija nepadarė vertinimo klaidos, manydama, kad normaliai kainos turėjo mažėti. Iš to, kad ieškovė nekeitė Švedijoje taikytų kainų, matyti, kad buvo dirbtinai palaikomos tam tikras jų lygis, ir, ieškovei nepateikus

įtikinamų paaiškinimų, galima manyti, kad ji bent iš dalies įgyvendino kai kuriuos susitarimus.

- 115 Iš ginčijamo sprendimo 143 konstatuojamosios dalies aišku, kad 2000 m. rugsėjo 19 d. Budapešte įvykusiame susitikime susitarta 2001 m. 3,5 % pakelti kainas, taikomas tiekimui į Nyderlandus; ieškovė tai padarė pirmiausia. Ji neneigia, kad iš tiesų minėtas kainas padidino 3,5 %.
- 116 Vis dėlto ieškovė klaidingai tvirtina, kad ji pakėlė minėtas kainas, gavusi 2000 m. spalio mėn. *Febeltex* prašymą padidinti kainas 5%. Iš tiesų ginčijamo sprendimo 170 konstatuojamoje dalyje Komisija teisingai konstatavo, kad šis paaiškinimas yra nereikšmingas, nes yra pakankamai įrodymų, liudijančių priešingai. Pirmiausia, susitarimu numatyta pakelti kainas tarp 2001 m. sausio ir kovo mėnesių. Ieškovė neneigia, kad kainas pakėlė nuo 2001 m. sausio 1 dienos. Toliau, *Febeltex* rašto data yra vėlesnė nei susitarimo. Galiausiai, ieškovė taikė 3,5 %, o ne 5 % kainų padidinimą.
- 117 Tokiomis aplinkybėmis ieškovė klaidingai tvirtina, kad Komisija turėjo pripažinti, jog jai taikoma lengvinanti aplinkybė dėl „susitarimų neįgyvendinimo praktikoje“.
- 118 Antra, argumentą, kad jos vaidmuo darant nagrinėjamą pažeidimą buvo išimtinai pasyvus arba mėgdžiojantis, reikia pripažinti nepagrįstą.
- 119 Iš tiesų reikia priminti, jog pasyvus vaidmuo reiškia, kad atitinkama įmonė pasirenka „pasyvią poziciją“, t. y. aktyviai nedalyvauja rengiant antikonkurencinį susitarimą ar

antik konkurencinius susitarimus (šio sprendimo 76 punkte minėto Sprendimo *Cheil Jedang prieš Komisiją* 167 punktas).

- 120 Šiuo atžvilgiu iš teismo praktikos matyti, kad aplinkybe, patvirtinančia pasyvų įmonės vaidmenį kartelyje, gali būti laikoma daug retesnis nei kitų kartelio narių dalyvavimas susitikimuose, taip pat vėlesnis įėjimas į pažeidimo dalyku esančią rinką, nepaisant dalyvavimo darant šį pažeidimą trukmės, arba tai, kad trečiųjų įmonių, dalyvavusių darant pažeidimą, atstovai apie tai aiškiai pareiškė (šio sprendimo 76 punkte minėtų Sprendimų *Cheil Jedang prieš Komisiją* 168 punktas; *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją* 331 punktas ir 49 punkte minėto sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją* 126 punktas).
- 121 Šiuo atveju, Komisija tinkamai atsižvelgė į ieškovės ir *Bieze Stork* retesnę dalyvavimą susitikimuose dėl Šiaurės šalių, pagrindinę kiekvienai iš jų skirtos baudos sumą sumažindama 15 % (ginčijamo sprendimo 372 konstatuojamoji dalis). Ieškovei ir *Bieze Stork* diskusijose dėl Šiaurės šalių dalyvavo atitinkamai tik nuo 1997 m. ir 1998 metų.
- 122 Pirma, ieškovei klaidingai remiasi vienodo požiūrio principo pažeidimu tariamai dėl to, kad *Bieze Stork* skirtos baudos suma sumažinta tokia pačia procentine dalimi kaip ir jai skirtos baudos suma, nors *Bieze Stork* darant nagrinėjamą pažeidimą dalyvavo nuo pradžių. Ieškovės argumentuose painiojamas pažeidimo trukmės ir lengvinančių aplinkybių buvimo klausimai. Dėl nagrinėjamo pažeidimo trukmės, Komisija ieškovei ir *Bieze Stork* skirtų baudų pradinėms sumoms taikė procentinius koeficientus, proporcingus atitinkamo jų dalyvavimo darant minėtą pažeidimą trukmei, t. y. 100 % ieškovės atžvilgiu ir 115 % *Bieze Stork* atžvilgiu. Ieškovei turi dar mažiau pagrindo tvirtinti, kad pažeistas vienodo požiūrio principas, dėl to, kad ieškovei taikytas toks pats baudos sumažinimas kaip *Bieze Stork*, nes šioji įsitraukė į diskusijas dėl pramoninių siūlų Šiaurės šalyse vieneriais metais vėliau.

- 123 Antra, ieškovė negali pagrįstai tvirtinti, kad pažeistas baudos proporcingumo principas tariamai todėl, kad 15 % baudos sumažinimas dėl lengvinančių aplinkybių yra nepakankamas.
- 124 Pirmiausia, ieškovė pati savo rašytinėse pastabose pripažino, kad dalyvavo maždaug 85 % susitikimų, skirtų Beniliukso šalims. Taigi ji dalyvavo didžiojoje daugumoje neteisėtų susitikimų ir šiuo pagrindu negali dengtis lengvinančia aplinkybe, susijusia su pasyviu vaidmeniu. Aplinkybė, kad ji dalyvavo tik 35 % susitikimų, skirtų Šiaurės šalims, ir tik 60 % visos pažeidimo trukmės, šiuo atžvilgiu nieko nekeičia. Kai Komisija sumažina baudą dėl tokios lengvinančios aplinkybės, ji neprivalo atlikti vien matematinių skaičiavimų, taikydama procentinę dalį, tiesiogiai proporcingą kiekvienos įmonės dalyvavimo kartelio susitikimuose rodikliui. Atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, ieškovei už jos vėlesnį įsitraukimą į susitikimus dėl Šiaurės šalių taikytas 15 % koeficientas yra pagrįstas.
- 125 Toliau, aplinkybė, kad ieškovė įsitraukė į nagrinėjamą pažeidimą po to, kai pradėti rengti susitikimai, nereiškia, kad ji nedalyvavo šio pažeidimo sumanyme ar organizavime. Iš tiesų, kaip teisingai pažymi Komisija, kartelio veikimas yra organizuojamas ir nustatomas ne tik per pirmus susitikimus.
- 126 Galiausiai iš ginčijamo sprendimo 139 konstatuojamosios dalies e punkto ir iš ieškovės pareiškimų, atsakant į pranešimą apie kaltinimus, matyti, kad jos vaidmuo nebuvo vien pasyvus ar mėgdžiojantis. Iš tiesų per 1998 m. rugsėjo 8 d. susitikimą Prahoje *Amann* prašymu buvo susitarta, kad ieškovė užmegs ryšius su *Danfield*, jog paskatintų ją paveikti savo vienintelį importuotoją ir platintoją Vokietijai ir Beniliukso šalims, bendrovę *Heinke*, kuri taikė labai mažas kainas. Ieškovė pripažino, kad ji atvirai neatsisakė šio prašymo patenkinti, ir tai pateisino aplinkybe, jog negalėjo sau leisti atsisakyti to padaryti dėl savo padėties silpnumo *Coats* ir *Amann* atžvilgiu. Vis dėlto

tariama prievarta, kurią *Coats* ir *Amann* taikė jos atžvilgiu, visiškai nėra pateisinanti aplinkybė, nes ieškovė galėjo pranešti apie patiriamą spaudimą kompetentingoms institucijoms ir pateikti Komisijai skundą pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnį.

- 127 Be to, ginčijamo sprendimo 139 konstatuojamosios dalies b punkte Komisija nurodė, kad per 1998 m. rugsėjo 8 d. susitikimą Prahoje ieškovė pranešė dalyvavusioms įmonėms, jog 1998 m. vasario mėn. ji 6 % pakėlė kainas savo platintojui. Ieškovė neneigia paskelbusi šią informaciją. Be to, ji neneigia ginčijamo sprendimo 143 konstatuojamojoje dalyje Komisijos nurodytos aplinkybės, kad ji buvo pirmoji, kuri 3,5 % padidino kainas Danijoje ir Švedijoje.
- 128 Svarbu patikslinti, kad šiuo atveju visai nesvarbu, ar ieškovė iš tiesų užmezgė ryšius su *Danfield* ir ar tikrai pirmoji pakėlė savo kainas, nes sprendžiant, ar įmonės vaidmuo buvo pasyvus, reikia atsižvelgti tik į jos elgesį per neteisėtus susitikimus.
- 129 Šiuo atžvilgiu, faktas, kad įmonė, kurios dalyvavimas pagal EB 81 straipsnio 1 dalį neteisėtuose suderintuose veiksmuose yra įrodytas, rinkoje neveikė laikydamasi susitarimo su konkurentais, nebūtinai turi būti aplinkybė, į kurią reikia atsižvelgti. Iš tiesų įmonė, kuri nepaisydama susitarimo su konkurentais toliau vykdo su tokiu susitarimu nederančią politiką, gali paprasčiausia bandyti panaudoti kartelį savo naudai (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 49 punkte minėto Sprendimo *Union Pigments prieš Komisiją* 130 punktą).
- 130 Vadinas, Komisija teisingai nusprendė, kad ieškovė negalėjo remtis kaip lengvinančia aplinkybe savo pasyviu arba mėgdžiojimo vaidmeniu darant nagrinėjamą pažeidimą.

131 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Pagrindas, kad klaidingai įvertintas bendradarbiavimas

Šalių argumentai

132 Pirma, ieškovė mano, kad baudos sumos sumažinimas 20 % pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkto 2 dalies nuostatas yra nepakankamas, atsižvelgiant į veiksnius, kuriais ji mano galinti remtis ir kurie yra aiškiai nurodyti ginčijamame sprendime. Ji tvirtina, kad neginčijo faktinių aplinkybių tikrumo, pateikė įrodymų, kurie padėjo Komisijai įrodyti pažeidimą, buvo svarbus (dažnai net vienintelis) faktinės informacijos, pateiktos pranešime apie kaltinimus, šaltinis, pateikė informacijos apie daugelio susitikimų turinį, pavyzdžiui, apie 1997 m. rugsėjo 9 d. Ciuricho susitarimo esmę, ir galiausiai vienintelė pateikė iš savo konkurentų gautus kainynus, taigi pateikė daugiau informacijos, nei buvo prašyta, ir svarbių įrodymų. Ji taip pat pateikė daug duomenų, kuriais remiantis pati buvo apkaltinta, taip pat savo metinės apskaitos knygas, visą savo sąnaudų struktūrą ir vidinius kainynus. Todėl už ypač intensyvią bendradarbiavimą turėjo būti atsilyginta jai skirtą baudą sumažinant bent 40 %.

133 Antra, ieškovė teigia, kad pažeisti proporcingumo ir vienodo požiūrio principai, nes jai už bendradarbiavimą atliekant tyrimą taikytas 20 % baudos sumažinimas yra gero-kai per mažas, palyginti su 15 % baudos sumažinimu, taikytu *Amann, Gütermann* ir *Zwicky*, nors pati Komisija šių trijų įmonių pateiktą informaciją pripažino nenaudinga.

- 134 Komisija tvirtina, kad gana daug naudingos informacijos ji jau buvo gavusi tyrimų ir *Coats* bendradarbiavimo dėka. Ieškovė prisidėjo daugiausia dėl to, kad ji privalėjo pateikti dokumentus, kurių iš jos buvo prašoma pagrįstu prašymu pateikti informacijos. Be to, Komisija mano, kad faktinių aplinkybių neneigimas, į kurį jau atsižvelgta sumažinant baudą, galiausiai buvo gana ribotas, nes ieškovė sumenkino savo vaidmenį. Galiausiai ieškovė neginčijo, kad pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punktą bauda turėjo būti sumažinta nuo 10 % ir 50 %, kad 20 % sumažinimas patenka į šią amplitudę ir kad, atsižvelgiant į tai, jog ji bendradarbiavo tik atsakydama į galiojantį prašymą pateikti informacijos ir neneigdama faktinių aplinkybių, 20 % sumažinimas galėtų būti laikomas normaliu.
- 135 Kaltinimas, kad pažeisti proporcingumo ir vienodo požiūrio principai, yra nepagrįstas. Anot Komisijos, ieškovė stengiasi įrodyti, kad minėtoms trimis įmonėms skirtos baudos neteisėtai sumažintos 15 %, tačiau niekas negali savo naudai remtis kito asmens naudai atliktu neteisėtu veiksmu. Galiausiai ji pažymi, kad ieškovė savo bendradarbiavimu neprilygsta *Coats*, tačiau prašo jai taikyti panašaus dydžio sumažinimą.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 136 Pranešime dėl bendradarbiavimo Komisija nustatė sąlygas, kuriomis įmonėms, bendradarbiaujančioms su Komisija per kartelio tyrimą, baudos, skirtos nebendradarbiaujant, gali būti neskiriamos arba sumažinamos (pranešimo dėl bendradarbiavimo A punkto 3 dalis).

137 Pranešimo dėl bendradarbiavimo D punkte numatyta:

„1. Jei įmonė bendradarbiauja su Komisija, nors neįvykdytos visos B ir C (punktų) sąlygos, bauda, kuri jai būtų skirta, jei nebūtų bendradarbiavusi su Komisija, sumažinama 10–50 %.

2. Taip visų pirma yra tuomet, kai:

- iki išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus įmonė suteikė Komisijai informacijos, pateikė dokumentų ar kitų įrodymų, padedančių atskleisti padarytą pažeidimą,

- gavusi pranešimą apie kaltinimus, įmonė informuoja Komisiją, kad ji neginčija faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija grindžia savo kaltinimus.“

138 Šioje byloje ieškovei pagal pranešimo dėl bendradarbiavimo D punktą bauda buvo sumažinta 20 %.

139 Grįsdama savo vertinimą Komisija ginčijamo sprendimo 393 punkte nurodo:

„BST pateikė Komisijai įrodymų, kurie labai padėjo nustatyti pažeidimus ir lengviau juos įrodyti. BST taip pat minima pranešime apie kaltinimus kaip svarbus Komisijos padarytų išvadų apie faktines aplinkybes šaltinis. BST atsakymo į Komisijos prašymą pateikti informacijos 14 priedas padėjo Komisijai nustatyti daugelio susitikimų turinį, pavyzdžiui, 1990 m. pradžios susitarimų turinio esmę, Vienos susitikimo turinį ir 1997 m. rugsėjo 9 d. Ciuricho susitarimo turinį. BST vienintelė pateikė Komisijai kainynus, kuriuos ji gavo vykstant susitarimams su konkurentais. 2003 m. balandžio 23 d. rašte BST ne tik pateikė faktinių duomenų, bet ir 4.3 punkte „Diskusijų per neformalius susitikimus turinys“ ji suteikė Komisijai svarbių įrodymų.“

140 Komisija taip pat nurodo, kad gavusi pranešimą apie kaltinimus ieškovė jai pranešė, jog neginčija faktų, kuriais grindžiami kaltinimai, tikroviškumo (ginčijamo sprendimo 392 konstatuojamoji dalis).

141 Taip pat reikia pažymėti, kad *Amann*, *Gütermann* ir *Zwicky* skirta bauda sumažinta 15 %. Ginčijamo sprendimo 395 ir 396 konstatuojamosiose dalyse Komisija pagrindė šį sumažinimą dviem motyvais. Ji nurodo, kad, pirma, šios trys įmonės pateikė informacijos, dokumentų ir kitų įrodymų, kurie praktiškai prisidėjo nustatant, kad buvo padarytas pažeidimas, tačiau pabrėžia, kad šių įmonių pateiktos informacijos negalima laikyti naudinga, palyginti su informacija, gauta iš ieškovės. Antra, jos iš esmės neneigė faktų, kuriais Komisija pagrindė joms pareikštus kaltinimus.

142 Dėl kartelio narių bendradarbiavimo vertinimo, galima kritikuoti tik akivaizdžią Komisijos vertinimo klaidą, nes ji turi didelę diskreciją vertinti įmonės

bendradarbiavimo kokybę ir naudingumą, ypač palyginti su kitų įmonių indėliu (2007 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *SGL Carbon prieš Komisiją*, C-328/05 P, Rink. p. I-3921, 88 punktas). Tačiau tokiu vertinimu Komisija negali pažeisti vienodo požiūrio principo.

¹⁴³ Todėl atsižvelgiant į šią teismo praktiką reikia patikrinti, ar Komisija, nepažeisdama vienodo požiūrio principo ir neperžengdama savo diskrecijos, galėjo ieškovei skirtą baudą už bendradarbiavimą sumažinti 20 %.

¹⁴⁴ Pirmiausia svarbu pabrėžti, kad ginčijamo sprendimo 393 konstatuojamojoje dalyje pateikti Komisijos argumentai nepalieka abejonių, jog ieškovė labai intensyviai bendradarbiavo per administracinę procedūrą. Visų pirma, šis bendradarbiavimas „labai“ padėjo Komisija nustatyti pažeidimus. Toliau ji aiškiai pripažįsta, kad ieškovė buvo „svarbus“ jos padarytų išvadų apie faktines aplinkybes šaltinis ir kad ji „vienintelė“ pateikė kainynus, kuriais pasikeista per susitikimus. Šie dokumentai yra akivaizdžiai svarbūs įrodant, kad padarytas toks, kaip nagrinėjamas šiuo atveju, pažeidimas, kurį iš esmės sudarė keitimasis svarbia informacija apie kainynus ir (arba) atskiriems klientams taikomas kainas bei susitarimai dėl kainų padidinimo ir (arba) orientacinių kainų. Galiausiai Komisija nurodė, kad ieškovė pateikė „ne tik“ faktinių duomenų, bet ir „svarbių įrodymų“.

¹⁴⁵ Komisijos paaiškinimai, kuriais ji siekė sumažinti ieškovės bendradarbiavimo mastą palyginti su tuo, kuris aprašytas ginčijamame sprendime, yra neįtikinami. Iš tiesų vien Komisijos argumentu, kad ji jau buvo gavusi gana daug svarbios informacijos tyrimų ir *Coats* bendradarbiavimo dėka, negalima pateisinti ieškovės vaidmens per administracinę procedūrą sumenkinimo. Net jei, kaip tvirtina Komisija, ji jau buvo *Coats* informuota apie daugelio ieškovės minėtų susitikimų turinį, vis tiek ginčijamo

sprendimo 131, 133, 135, 137, 139 ir 146 konstatuojamosiose dalyse ieškovė dažnai minima kaip informacijos apie šiuos susitikimus šaltinis arba vienintelis šaltinis.

- ¹⁴⁶ Šiuo atžvilgiu, savo rašytinėse pastabose Komisija taip pat stengiasi sumažinti ieškovės bendradarbiavimo vykdant tyrimą svarbą, tvirtindama, kad įspūdį, jog ji dažnai remiasi ieškovės dokumentais, sudaro dažnas kainynų minėjimas. Tačiau šis dažnas ieškovės pateikto 14 priedo minėjimas ir aiškus jos įvertinimas ginčijamo sprendimo 393 konstatuojamojoje dalyje, atvirkščiai, patvirtina svarbą, kurią Komisija teikia šiems įrodymams. Kaip pabrėžta šio sprendimo 144 punkte, šių įrodymų svarba dar akivaizdesnė, nes pažeidimą sudarė kainų kartelis.
- ¹⁴⁷ Komisijos argumentą, kad ieškovės indėlį daugiausia lėmė jos pareiga pateikti dokumentus, kurių ji buvo prašoma pateikus pagrįstą prašymą pateikti informacijos, taip pat reikia atmesti. Reikia priminti, kad toks bendradarbiavimas atliekant tyrimą, kuris neviršija įmonės pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnio 4 ir 5 dalis tenkančių pareigų, nepateisina baudos sumažinimo (šiuo klausimu žr. 1992 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Solvay prieš Komisiją*, T-12/89, Rink. p. II-907, 341 ir 342 punktus). Tačiau toks sumažinimas pateisinamas tada, kai įmonės suteikia daug išsamesnės informacijos už tą, kurios Komisija gali reikalauti pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį (šiuo klausimu žr. 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cascades prieš Komisiją*, T-308/94, Rink. p. II-925, 260 ir 262 punktus bei 2003 m. liepos 9 d. Sprendimo *Daesang ir Sewon Europe prieš Komisiją*, T-230/00, Rink. p. II-2733, 137 punktą). Šiuo atveju Komisija aiškiai pripažino, kad ieškovė pateikė ne tik faktinės informacijos, bet ir svarbių nagrinėjamo pažeidimo įrodymų.
- ¹⁴⁸ Antra, Komisija pažymi, kad ieškovė neneigė faktų, kuriais pagrįsti jai pateikti kaltinimai.

- 149 Trečia, reikia pripažinti, kad *Amann, Gütermann ir Zwicky* bendradarbiavimas, palyginti su ieškovės bendradarbiavimu, pripažintas nenaudingas. Be to, šios trys įmonės „iš esmės“ neneigė faktų.
- 150 Reikia pripažinti, kad ieškovei nebuvo atlyginta už papildomas pastangas jai skirtos baudos sumą sumažinus tik 5 % daugiau nei sumažinta bauda, skirta *Amann, Gütermann* ir *Zwicky*, kurios per administracinę procedūrą tokių pastangų nerodė. Šis ieškovei ir trims minėtoms įmonėms skirtų baudų sumažinimo skirtumas yra nepagrįstai mažas.
- 151 Dėl visų šių priežasčių reikia pripažinti, kad ieškovei už bendradarbiavimą taikytas 20 % baudos sumažinimas yra nepakankamas ir kad todėl Komisija padarė akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 152 Vadinas, ieškovės pateiktą ieškinio pagrindą, kad klaidingai įvertintas bendradarbiavimas, reikia pripažinti kaip pagrįstą.
- 153 Šiomis aplinkybėmis Teismas turi nustatyti tinkamą sumažinimo procentinę dalį. Iš tiesų pagal Reglamento 1/2003 31 straipsnį Teismas turi neribotą jurisdikciją nagrinėti ieškinius EB 229 straipsnio prasme dėl sprendimų, kuriais Komisija yra nustatčiusi baudą, ir gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą baudą. Įgyvendindamas savo neribotą jurisdikciją Teismas mano tinkama, atsižvelgiant į ieškovės bendradarbiavimą, be jau skirto 20 % sumažinimo papildomai sumažinti baudą 10 %. Taigi baudos sumą, gautą pritaikius 10 % apyvartos ribą, t. y. 1,224 mln. EUR, reikia sumažinti 30 % ir nustatyti, kad galutinė skirtos baudos suma yra 856 800 EUR.

3. *Prašymas dėl žalos atlyginimo*

Šalių argumentai

- ¹⁵⁴ Ieškovė tvirtina, kad Komisija per klaidą paskelbė jos vidinius kainynus, kuriuos gavo atlikdama tyrimą, susijusį su Beniliukso ir Šiaurės šalių pramoninių siūlų karteliu. Ieškovė mano, kad kyla deliktinė Europos Bendrijos atsakomybė, nes tenkinamos toliau pateiktos trys esminės sąlygos.
- ¹⁵⁵ Anot ieškovės, patenkinta pirmoji atsakomybės sąlyga, t. y. padarytas pažeidimas. Iš tiesų šia sąlyga reikalaujama, kad būtų pakankamai akivaizdžiai pažeista teisės norma, kuria privatiems asmenims suteikiama teisių, o taip ir yra šiuo atveju.
- ¹⁵⁶ Pirma, tariamai pažeista taisykle, t. y. konfidencialumo pareiga, numatyta EB 287 straipsnyje ir Reglamento Nr. 1/2003 28 straipsnyje, bei teisėtų lūkesčių apsaugos principu privatiems asmenims suteikiama teisių.
- ¹⁵⁷ Antra, ieškovė tvirtina, kad toks šios taisyklės pažeidimas savaime yra pakankamai akivaizdus. Iš tiesų ši taisyklė yra tokia nepaneigiama ir imperatyvi, kad ja susijusiai institucijai paliekamas labai siauras vaidmuo arba nepalieinama net visai jokios diskrecijos.

- 158 Kiek tai svarbu, ieškovė analizuoja pažeidimą, kad įrodytų, jog jis yra „akivaizdus“. Ji pažymi, pirma, kad atskleistos komercinės paslaptys, neturinčios jokio ryšio su nagrinėjamu pažeidimu (t. y. 2002 m. ir 2003 m. kainynai, skirti Airijai, Ispanijai, Italijai ir Jungtinei Karalystei) arba jam nereikšmingos (t. y. Nyderlandams ir Švedijai skirti kainynai, išskyrus 2000 m. ir 2001 m. kainynus). Antra, ieškovė mano, kad Komisija negali pagrįstai teigti nežinojusi arba neprivalėjusi žinoti, jog tai yra ypač svarbi ir konfidenciali informacija apie kainas. Ieškovė šiuo klausimu nurodo Komisijos pranešimo dėl teisės susipažinti su Komisijos dokumentais bylose pagal EB sutarties 81 ir 82 straipsnius, EEE sutarties 53, 54 ir 57 straipsnius bei Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 taisyklių (OL C 325, p. 7) 18 punktą. Ieškovė mano, kad 2004 m. balandžio 18 d. rašte ji aiškiai nurodė, jog ši informacija yra konfidenciali, t. y. tai, ką tvirtino ir pati Komisija 2004 m. sausio 15 d. rašte. Trečia, Komisija nesiėmė jokių priemonių savo padarytai žalai sumažinti.
- 159 Be to, ieškovė tvirtina, kad paskelbti kainynai taikomi ir kitoms šalims, apie kurias nebuvo kalbama per nagrinėjamai rinkai skirtus susitikimus, taip pat ir 2002 m. bei 2003 m., ir kad minėti kainynai buvo daug išsamesni ir didesni. Komisijos argumentą, kad šie kainynai galėjo būti nekonfidencialūs, ieškovė neigia. Iš tiesų, net jei būtų paprašyta, ieškovė nebūtų leidusi savo išsamios ir detalios kainų struktūros pateikti konkurentams. Be to, Komisijos hipotezė, kad ji galėjo gauti įpareigojantį bylą nagrinėjančio pareigūno sprendimą, neturi prasmės, nes įrodyta, kad Komisija nesilaikė „Akzo“ procedūros, ir todėl visiškai neatsižvelgta į jos teises ir interesus.
- 160 Ieškovė tvirtina, kad jos patirtą žalą sudaro prarastos pajamos, t. y. skirtumas tarp pajamų, kurias ji būtų gavusi, jei šie kainynai nebūtų buvę paskelbti, ir jos realiai gautų pajamų bei jos struktūrinės išlaidos, skirtos kompensuoti dėl pajamų praradimo

sumažėjusią apyvartą. Ji pažymi, kad jos patirta žala dar nėra iki galo išryškėjusi, bet žalos dalį, susijusią su pagrindinio kliento *VF Europe* praradimu, galima apskaičiuoti.

- 161 Anot ieškovės, priežastinis ryšys tarp Komisijos padaryto pažeidimo ir pagrindinio kliento praradimo taip pat yra įrodytas. Iš tiesų *American & Efrd* sužinojo (tiesiogiai ir per savo filialą *Bieze Stork*) ieškovės kainų struktūrą ir todėl galėjo pateikti *VF Europe* pasiūlymus už mažesnę nei ieškovės nustatytą kainą. *VF Europe* patvirtino, kad niekada nėra perdavusi ieškovės pasiūlymų kitiems siūlų gamintojams, tokiems kaip *American & Efrd*.
- 162 Komisija prašo atmesti šį prašymą.

Bendrojo Teismo vertinimas

- 163 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką tam, kad pagal EB 288 straipsnio antrą pastraipą kiltų Bendrijos deliktinė atsakomybė už neteisėtus jos organų veiksmus, turi būti įvykdytos kelios sąlygos, t. y. veiksmų, kuriais kaltinama institucija, neteisėtumas, žalos realumas ir priežastinis ryšys tarp veiksmų, kuriais kaltinama, ir nurodomos žalos (1982 m. rugsėjo 29 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Oleifici Mediterranei prieš CEE*, 26/81, Rink. p. 3057, 16 punktas ir 2005 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Beamglow prieš Parlamentą ir kt.*, T-383/00, Rink. p. II-5459, 95 punktas).
- 164 Kai nors viena iš trijų Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygų nėra tenkinama, reikalavimą dėl žalos atlyginimo reikia atmesti, nesant reikalo nagrinėti kitų sąlygų (1994 m. rugsėjo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *KYDEP prieš Tarybą ir Komisiją*, C-146/91, Rink. p. I-4199, 81 punktas ir 2002 m. vasario 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Förde-Reederei prieš Tarybą ir Komisiją*, T-170/00, Rink. p. II-515, 37 punktas), be to, Bendrijos teismas neprivalo nagrinėti šių sąlygų

pagal nustatytą eilę (šiuo klausimu žr. 1999 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 13 punktą).

- 165 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia priminti, kad žala turi būti reali ir tikra (2003 m. liepos 2 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hameico Stuttgart ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-99/98, Rink. p. II-2195, 67 punktas) bei išmatuojama (1996 m. sausio 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Candiotte prieš Tarybą*, T-108/94, Rink. p. II-87, 54 punktas). Visiškai hipotetinė ir neapibrėžta žala nesuteikia teisės į jos atlyginimą (šiuo klausimu žr. 1997 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Oleifici Italiani prieš Komisiją*, T-267/94, Rink. p. II-1239, 72 ir 73 punktus).
- 166 Dėl priežastinio ryšio sąlygos, Bendrija gali būti laikoma atsakinga tik už žalą, kuri atsirado pakankamai tiesiogiai dėl neteisėto atitinkamos institucijos elgesio (šiuo klausimu žr. 1979 m. spalio 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink. p. 3091, 21 punktą; 2003 m. vasario 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Meyer prieš Komisiją*, T-333/01, Rink. p. II-117, 32 punktą ir 2007 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Pitsiorlas prieš Tarybą ir ECB*, T-3/00 ir T-337/04, Rink. p. II-4779, 292 punktą). Ši tikrą ir tiesioginį priežastinį ryšį tarp atitinkamos institucijos padaryto pažeidimo ir nurodytos žalos turi įrodyti ieškovas (šiuo klausimu žr. 1987 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *GAEC de la Ségaude prieš Tarybą ir Komisiją*, 253/84, Rink. p. 123, 20 punktą ir 1992 m. sausio 30 d. Sprendimo *Finsider ir kt. prieš Komisiją*, C-363/88 ir C-364/88, Rink. p. I-359, 25 punktą; 1998 m. rugsėjo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Coldiretti ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-149/96, Rink. p. II-3841, 101 punktą).
- 167 Galiausiai, pateikti įrodymų dėl tariamos žalos buvimo ar jos apimties ir įrodyti esant pakankamai tiesioginį priežastinį skundžiamų nagrinėjamos institucijos veiksmų ir šios žalos ryšį turi Bendrijos atsakomybę pripažinti siekianti šalis (šio sprendimo 166 punkte minėto Sprendimo *Dumortier ir kt. prieš Tarybą* 21 punktas ir 2000 m. spalio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Fresh Marine prieš Komisiją*, T-178/98, Rink. p. II-3331, 118 punktas).

- 168 Kai reikia nustatyti, kiek negauta pelno, taigi neišvengiamai ir hipotetinių sandorių vertę, ieškovui gali būti sunku tiksliai apskaičiuoti savo tariamai patirtą žalą arba net neįmanoma to padaryti. Tokiu atveju teismas gali remtis vidutine statistine verte (šiuo klausimu žr. 2000 m. sausio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mulder ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, C-104/89 ir C-37/90, Rink. p. I-203, 63–65 punktai). Tačiau tai negali atleisti ieškovo nuo pareigos įrodyti tariamą žalą. Žinoma, negauto pelno vertė neišvengiamai yra hipotetinis faktas, kurį, neturint galimybės jos tiksliai apskaičiuoti, reikia įvertinti apytiksliai, tačiau šalis, kuri šiuo faktu remiasi, turi įrodyti duomenis, kuriais galima ir, kiek įmanoma, privaloma remtis, minėtą faktą apytiksliai įvertinant (2007 m. rugpjūčio 29 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *SELEX Sistemi Integrati prieš Komisiją*, T-186/05, nepaskelbta Rinkinyje, 27 punktas).
- 169 Būtent remiantis šią teismo praktika reikia išnagrinėti, ar dėl to, kad per klaidą paskelbti ieškovės kainynai, kurių konfidencialumo ji neatšaukė, galėjo kilti deliktinė Bendrijos atsakomybė.
- 170 Pirmiausia reikia pripažinti, kad šiuo atveju trūksta bent vienos Bendrijos deliktinės atsakomybės sąlygos.
- 171 Dėl ieškovės nurodytos žalos, reikia pažymėti, kad ji tvirtina, jog šią žalą sudaro ne tik aiškus jos pajamų sumažėjimas, praradus savo pagrindinį klientą, bet ir kitų pajamų praradimas, su kuriuo tariamai ji susiduria kiekvieną dieną, ir struktūrinės išlaidos, skirtos kompensuoti dėl prarastų pajamų sumažėjusių apyvartą.
- 172 Dėl „kitų pajamų praradimo“ ir struktūrinių išlaidų, ieškovė nepateikia įrodymų, kad šie žalos elementai yra realūs ir tikri.

- 173 Šiuo atžvilgiu vienintelis ieškovės pateiktas įrodymas yra lentelė, iš kurios matyti, kad jos apyvarta labai sumažėjo nuo 2003 m. gegužės mėn. iki 2004 m. sausio mėn., t. y. prieš paskelbiant tariamai konfidencialią informaciją. Jei ir buvo padaryta žala, ji bet kuriuo atveju neapima šiuo laikotarpiu patirto pajamų praradimo.
- 174 Dėl pajamų sumažėjimo praradus pagrindinį klientą, pirmiausia reikia pažymėti, kad jo sutartis su ieškovės konkurente sudaryta tik dvejimėms metams, t. y. 2005 ir 2006 metams. Todėl niekas nekliudė ieškovei susigrąžinti prarastą klientą nuo 2007 m. Taigi bet kuriuo atveju žalos negalima laikyti tikra ir realia po 2005 m. ir 2006 metų.
- 175 Antra, ieškovės pateikti patirtos žalos realumo įrodymai yra neaiškūs. Ieškinyje pateiktoje lentelėje, iš kurios turi būti matomas bendrojo pelno sumažėjimas ieškovei praradus savo pagrindinį klientą, yra duomenų, kurių tikrumo nepatvirtina joks dokumentas. Be to, lentelėje pateiktus duomenis apskritai sunku suprasti.
- 176 Vis dėlto nebūtina toliau aiškintis, ar ieškovės pateikti įrodymai pakankamai patvirtina dėl kliento praradimo patirtą žalą – dabar reikia atkreipti dėmesį į priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir šios tariamos žalos. Iš tiesų, net jei būtų įrodyta žala dėl *VF Europe* praradimo 2005 ir 2006 m., nepanašu, kad įvykdyta tiesioginio ryšio tarp šio įvykio ir Komisijos padaryto pažeidimo sąlyga.
- 177 Ieškovės pagrindinio kliento praradimą galima puikiai paaiškinti grupės *VF Corporation USA* sprendimu centralizuoti savo pirkimo sprendimus. Reikia konstatuoti, kad 2005 m. kovo 2 d., taigi po kainynų paskelbimo, Komisijai išsiųstame rašte ieškovė

pati pabrėžia, kad nebe *VF Europe*, o *VF Corporation USA* sprendžia dėl tiekimo ir užsakymų pateikimo. Ji priduria, kad jos pagrindinio kliento aprūpinimas yra visiškai patikėtas anglų–amerikiečių įmonėms.

178 Ieškovės tvirtinimas šiame rašte, kad 2004 m. pabaigoje ji spontaniškai pasiūlė savo pagrindiniam klientui 10 % nuolaidą nuo 2005 m. sausio mėn., taip pat patvirtina, jog nėra jokio ryšio tarp elgesio, kuriuo kaltinama Komisija, ir minėto kliento praradimo. Iš tiesų, kaip teisingai pabrėžia Komisija, jei konkurentas būtų norėjęs pasiūlyti taikyti mažesnes kainas, nei ieškovės anksčiau taikytos kainos, vis tiek šios pasiūlytos kainos būtų aiškiai mažesnės. Todėl galimas ieškovės kainų žinojimas negalėjo būti tikra jos pagrindinio kliento praradimo priežastis.

179 Vadinas, netankinama priežastinio ryšio sąlyga.

180 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti reikalavimą atlyginti žalą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

181 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalį, jeigu dalis kiekvienos šalies reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

¹⁸² Kadangi ieškovės ieškinys iš dalies patenkintas, teisingai įvertinant šios bylos aplinkybes reikia nuspręsti, kad ieškovė padengia 90 % savo ir 90 % Komisijos bylinėjimosi išlaidų, o Komisija padengia 10 % savo ir 10 % ieškovės bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Nustatyti, kad 2005 m. rugsėjo 14 d. Komisijos sprendimo C (2005) 3452, susijusio su (EB) 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūra (byla COMP/38.337 PO/Fil), 2 straipsniu *Belgian Sewing Thread (BST) NV* skirtos baudos suma yra 856 800 EUR.**
- 2. Atmesti kitą prašymo panaikinti sprendimą dalį.**
- 3. Atmesti prašymą dėl žalos atlyginimo.**

4. BST padengia 90 % savo ir 90 % Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidų, o Europos Komisija padengia 10 % savo ir 10 % BST bylinėjimosi išlaidų.

Vilaras

Prek

Ciucă

Paskelbta 2010 m. balandžio 28 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 1386
1. Ginčo dalykas	II - 1386
2. Administracinė procedūra	II - 1387
3. Ginčijamas sprendimas	II - 1388
Nagrinėjamos rinkos apibrėžimas	II - 1388
Nagrinėjamos rinkos dydis ir struktūra	II - 1389
Neteisėto elgesio aprašymas	II - 1389
Ginčijamo sprendimo rezoliucinė dalis	II - 1390
4. Procesas ir šalių reikalavimai	II - 1391
Dėl teisės	II - 1393
1. Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kiek jis susijęs su ieškove	II - 1393
Pirminės pastabos	II - 1393
Šalių argumentai	II - 1394
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1394
2. Dėl prašymo panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, kiek jis susijęs su ieškove, arba, nepatenkinus šio prašymo, sumažinti baudos sumą	II - 1398
Ieškinio pagrindas, kad pažeidimas klaidingai pripažintas „labai sunkiu“	II - 1398
Šalių argumentai	II - 1398
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1399
Ieškinio pagrindas, kad klaidingai nustatyta pradinė baudos suma ir baudos suma bei kad ieškove klaidingai paskirta į antrą kategoriją	II - 1401
Šalių argumentai	II - 1401
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1401
	II - 1441

— Kaltinimas, kad neatsižvelgta į nagrinėjamos rinkos mažumą	II - 1404
— Kaltinimas, kad tariamai klaidingai įvertintas realus ieškovės ekonominis pajėgumas padaryti žalos konkurencijai	II - 1407
— Kaltinimas, kad pažeistas proporcingumo principas, nes taikyta akivaizdžiai per didelė pradinė baudos suma, palyginti su kitoms susijusioms įmonėms taikytomis sumomis	II - 1413
— Kaltinimas, kad nustatyta pernelyg didelė pradinė baudos suma, turint mintyje ieškovės sunkią finansinę padėtį	II - 1415
Ieškinio pagrindas, kad klaidingai įvertintos lengvinančios aplinkybės	II - 1416
Šalių argumentai	II - 1416
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1418
Pagrindas, kad klaidingai įvertintas bendradarbiavimas	II - 1425
Šalių argumentai	II - 1425
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1426
3. Prašymas dėl žalos atlyginimo	II - 1432
Šalių argumentai	II - 1432
Bendrojo Teismo vertinimas	II - 1434
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 1438